

Xəbər
Sumqayıtda
it dişləyən
5 yaşlı
uşaq
quduzluqdan
öldü
yazısı səh.12-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 18 avqust 2017-ci il Cümə № 172 (6786) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Gürcüstanda azərbaycanlıların həbsi: nə baş verir?

Zəlimxan Məmmədli deyir ki, qonşu ölkə hökuməti soydaşlarımızı narkotikə və dini cərəyanlara meyilli kimi göstərməyə çalışır

yazısı səh.6-da

Gənclərimizi hərbi təhsil üçün hansı ölkələrə göndərək?

yazısı səh.5-də

Azərbaycanın İsraildə səfirliyinin olmamasının əsl səbəbi

yazısı səh.9-da

ABŞ-la savaşa istəyən Şimali Koreyanın ordusu haqda bilmədiklərimiz...

yazısı səh.5-də

Rusiya Bakını Amerika raketləri ilə "vurur"...

yazısı səh.9-da

Pənah Hüseyn nazirlə görüş tarixçəsindən danışdı

yazısı səh.10-da

Evlənmək istəyən 225 nəfərdə QİÇS tapıldı

yazısı səh.12-də

Müxalifət sonu görünməyən böhran içərisində

yazısı səh.10-da

Bakıdakı turizm şirkətləri Türkiyədəki virusdan xəbərsizdir

yazısı səh.3-də

Universitetlərin çözülməyən yataqxana düyünü

yazısı səh.12-də

Dünyanın ən yaxşı çimərlikləri - Xəzərin adı siyahıda yoxdur

yazısı səh.14-də

Moskvadan qəzəbli reaksiyalar düşmənin təlaşını artırıb

ERMƏNİSTANDA MÜHARİBƏ XOFU - ŞİMAL HƏDƏLƏRİ HƏDƏFƏ DƏYİB

İşğalçı ölkə "2-ci Ukraynaya çevrilə" bilər; erməni politoloq: "Rusiya Azərbaycanı bizə qarşı yeni müharibəyə sürükləyir..."

yazısı səh.8-də

Əli Həsənovun həbsdəki nəvəsinin işində şok gəlişmə-özü payızda könüllü gedir

Nail Allahverdiyevin məhkəmə qərarından apelyasiya şikayəti verməməsi baş nazirin müavininin nəvəsinin işini daha da ağırlaşdırır; oliqarxi həbsdən çıxaran vəkillə yeni müqavilə imzalanıb

yazısı səh.3-də

Nəşirvan Məhərrəmli

MTRS sədrinin tənqidlərinə aparıcılardan cavab gəldi

yazısı səh.4-də

Akif Çovdarova 15 il cəza istənilməsi etiraz doğurdu

yazısı səh.7-də

Rəşad Sadiqov

Tanınmış futbolçu ilə DYP arasında qalmaql-təfəsilat

yazısı səh.7-də

1 sentyabr, saat 8:00-da bayram namazı qılınacaq

Azərbaycanda Qurban bayramı namazının vaxtı müəyyən edilmişdir. Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin mətbuat xidmətindən bildirildiyinə görə, bayram namazı sentyabrın 1-də saat 08:00-da Əjdərbəy məscidində, 09:00-da isə Təzə Pir məscidində qılınacaq.

Qeyd edək ki, bu il Qurban bayramı 1, 2 sentyabr tarixlərində qeyd olunacaq.

Qurban bayramında 2 sentyabr şənbə gününə təsadüf etdiyi üçün Əmək Məcəlləsinə əsasən, iş və istirahət günlərinin yerləri dəyişdiriləcək, 4 sentyabr qeyri-ış günü olacaq. Beləliklə, 3 sentyabr da bazar gününə təsadüf etdiyi üçün Qurban bayramında 4 gün ardıcıl qeyri-ış günü olacaq.

Gözəl Bayramlı və Əfqan Muxtarlının həbs müddətləri uzadılıb

Gözəl Bayramlı və Əfqan Muxtarlının həbs müddətləri uzadılıb. Bu barədə virtualaz.org saytına vəkil Elçin Sadıqov məlumat verib. Vəkil bildirib ki, Nəsimi rayon Məhkəməsi həbs müddətinin iki ay uzadılması barədə qərar çıxarıb.

Xatırladaq ki, Dövlət Sərhəd Xidmətinin yaydığı məlumatda bildirilir ki, 25 may 2017-ci il tarixində, saat 22:00 radələrində Azərbaycan vətəndaşı Bayramova Gözəl Oruc qızı Gürcüstandan Azərbaycan ərazisinə keçərkən Qazax rayonunun Şıxlı sərhəd nəzarət buraxılış məntəqəsində Dövlət Gömrük Komitəsinin əməkdaşları ilə birgə keçirilmiş tədbirlər nəticəsində saxlanılıb. Gözəl Bayramova özünü şübhəli apardığına görə əl yükünə baxış keçirilərkən bəyan edilməmiş 12 min ABŞ dolları məbləğində pul vəsaiti aşkar olunaraq götürülüb. Faktla bağlı Dövlət Sərhəd Xidmətinin İstintaq və Təhqiqat İdarəsinin Cinayət Məcəlləsinin 206.1-ci (qaçaqmalçılıq) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. İlk araşdırmalarla G. Bayramovanın 24 may 2017-ci il tarixdə Azərbaycandan Gürcüstana gedərkən üzərində bəyan edilməli olan nağd pul vəsaiti olması müəyyən edilməyib.

Ə. Muxtarlı mayın 29-da Balakən rayonu ərazisində Azərbaycan dövlət sərhədini qanunsuz keçdikdən sonra Dövlət Sərhəd Xidmətinin əməkdaşları tərəfindən saxlanılıb. Saxlanılarkən o, xidmət əməkdaşlarına müqavimət göstərib. Ə. Muxtarlı inzibati qaydada tutularaq üzərinə şəxsi axtarış keçirilib, ondan külli miqdarda nağd pul vəsaiti və digər əşyalar aşkarlanıb.

Ə. Muxtarlıya qarşı Cinayət Məcəlləsinin 318-ci (dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə), 206-cı (qaçaqmalçılıq) və 315.2-ci (hakimiyyət nümayəndəsinə qarşı müqavimət göstərmə və ya zor tətbiq etmə) maddələri üzrə ittiham irəli sürülüb.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!
Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

Azərbaycanlılar daha İŞİD-ə qoşulmur?

“Ötən illərlə müqayisədə Azərbaycanda dini radikalizm təhdidləri ilə bağlı vəziyyət bir xeyli yaxşılaşıb, bu sahədəki təhdidlərin bir xeyli hissəsinin aradan qalxdığını demək olar”.

APA-nın məlumatına görə, bunu Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini Gündüz İsmayilov söyləyib.

G.İsmayilov deyib ki, bunun səbəbi həm inzibati, həm iqtisadi sahədə dini radikal təşkilatlara qarşı aparılan mübarizə, eyni zamanda marifçilik sahəsində aparılan işlərlə əlaqədardır: “Radikal dini qrupların Azərbaycanda ciddi dayaqları yoxdur, belə dayaqların olması da mümkün deyil. Dini radikalizm savadsızlıq, xurafat, təhsildən yayınma meyilləri olan ölkələrdə, bölgələrdə yayılır. Biz də əsasən xurafat meyillərinə qarşı mübarizə aparırıq, radikal dini qruplara qarşı inzibati tədbirlərin həyata keçirilir”.

Suriya və İraqda İŞİD terror təşkilatına qarşı mübarizə fonunda radikal dini qrupların nümayəndələrinin Qafqaza, Azərbaycana dönüşü ehtimalı barədə səslənən fikirlərə gəlincə, G.İsmayilov bildirib ki, Azərbaycanda son illər ölkədən kənardakı münəqişə zonalarında silahlı birləşmələrə qoşulma halı qeydə alınmayıb: “Bunun özü də deməyə əsas verir ki, Azərbaycan-

da dini radikalizmə qarşı görülən işlərin konkret nəticələri var. Hansısa radikal dini, terror qruplarının Azərbaycana təsir etməsini real saymıram. Çünki Azərbaycanın iqtisadi imkanları, hüquq-mühafizə orqanlarının bu sahədə fəaliyyəti, eyni zamanda paralel olaraq aparılan ideoloji iş bu cür qrupların Azərbaycanda özlərinə dayaq tapmasını mümkün edib”.

Türkiyədə “ByLock” proqramından istifadə edən daha 70 nəfər həbs edildi

Türkiyədə Maliyyə Nazirliyinin sabiq 70 əməkdaşı saxlanılıb. Türkiyə kütləvi informasiya vasitələrinin məlumatına görə, onlar Fə-tullahçı Terror Təşkilatı (FETÖ) ilə işbirliyində təqsirli bilinirlər.

Ankara Baş Prokurorluğu tərəfindən həyata keçirilən istintaq çərçivəsində 5 vilayətdə “ByLock” istifadəçisi olan 70 şəxs müəyyənləşdirilib. Onların Maliyyə Nazirliyinin sabiq əməkdaşları olduğu bildirilir.

Bu gün Bakıda hava necə olacaq?

Avqustun 18-də Bakıda və Abşeron yarımadasında havanın Adəyışkən buludlu olacağı, əsəsin yağmursuz keçəcəyi gözlənilir.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyindən APA-ya verilən xəbərə görə, səhər yarımadanın bəzi yerlərində qısamüddətli az yağış yağacağı ehtimalı var. Şimal-şərq küləyi 5-10 m/s, gecə və səhər ararib 12-15 m/s olacaq. Havanın temperaturu gecə 22-25° isti, gündüz 29-34° isti, Bakıda gecə 23-25° isti, gündüz 30-32° isti olacağı gözlənilir. Atmosfer təzyiqi 758 mm civə sütunu təşkil edəcək. Nisbi rütubət gecə 70-80 %, gündüz 40-45 % olacaq.

Abşeron çimərliklərində dəniz suyunun temperaturu Sumqayıt, Novxanı, Pırşaqı, Nardaran, Bilgəhdə 24-25°, Zağulba, Buzovna, Mərdəkan, Şüvələndə 25-26°, Türkan, Hövsan, Sahil, Şıxda 26-27° isti təşkil edəcək.

Dövlət İmtahan Mərkəzi ittihamlara cavab verdi

Dövlət İmtahan Mərkəzi ali təhsil müəssisələrinin boş qalan plan yerlərinə və tam (11 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə (kolləclərə) ixtisas seçimi edən abituriyentlərə müraciət edib.

DİM-dən verilən açıqlamaya əsasən, ixtisas seçimi elektron qaydada aparılır və avqustun 20-dək davam edəcək. Mərkəzdən bildirilib ki, ixtisas seçimi mərhələsində abituriyentlər qəbul olmaq istədikləri ixtisasların kodlarını seçib “Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi”nə daxil etməklə onu təsdiqləməlidirlər: “Abituriyentlər bu zaman diqqətli olmalı və yalnız gələcəkdə təhsil almağı planlaşdırdıqları ixtisası və ya ixtisasları istəklərinin azalması ardıcılığı ilə ərizələrinə daxil etməlidirlər. Elektron ixtisas seçimi ərizəsinin doldurulma qaydası çox sadədir və sizin özünü tələfəndən yerinə yetirilməlidir”.

Təəssüf ki, sosial şəbəkələrdə DİM-in abituriyentlərə kömək məqsədi ilə nəşr etdiyi müxtəlif materialları öz səhifələrində paylaşmaqla, Mərkəzin adından süni şəkildə istifadə edən “sabun köpüyü kimi şişmiş ekspertlər” özlərini reklam edir. Təəssürat yaratmağa çalışırlar ki, sanki onlar əlavə bir informasiyaya malikdirlər. Həmin şəxslər ixtisas seçiminin həyata keçirilməsi üçün abituriyentlərə müxtəlif çağırışlar edirlər. Bu insanların toruna düşmüş abituriyentlər sonradan seçimlərinin dəyişdirilməsi ilə bağlı DİM-ə müraciətlər edirlər. Çünki bu iş həmin “ekspert”lər tərəfindən abituriyentin və onun valideynlərinin fikri nəzərə alınmadan “tələm-tələsik”, “yola vermək” və yalnız müəyyən maddi məqsədlərlə edilir.

DİM abituriyentləri məsuliyyətli və diqqətli olmağa çağırır. Ali təhsil müəssisələrinin boş qalan yerlərinin siyahısı “Abituriyent” jurnalının 8 sayılı, tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin ixtisasları isə jurnalın 5 sayılı buraxılışında dərc olunub. Jurnallarda, həmçinin müsabiqə şərtləri və ərizənin doldurulma qaydası ilə bağlı məlumatlar yer alıb. Bundan əlavə, səhifəmizdə və saytımızda ərizənin doldurulma qaydası ilə bağlı video-tələmat da yerləşdirilib”.

Zaxarovadan yeni Qarabağ açıqlaması

“Rusiya hər zaman Dağlıq Qarabağ zonasında gərginliyin azaldılmasına yönəlmis tədbirləri dəstəkləyib”.

APA-nın məlumatına görə, bu sözləri Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova keçirdiyi mətbuat konfransında deyib. O bildirdi ki, bu istiqamətdə konkret addımların atılması vacibliyi birmənalı olaraq dəfələrlə həmsədrlər tərəfindən vurğulanıb: “Bunun vacibliyi 2016-cı ilin mayında Vyanada və iyunda Sankt-Peterburqda keçirilən sammitlərdə qeyd edilib. Vəsitiçilər tərəfindən təklif edilən tədbirlərin reallaşdırılması münəqişə tərəflərinin iradəsindən asılıdır. Öz tərəfimizdən biz vəziyyətin stabilizməsi, münəqişənin həlli istiqamətində aparılan danışıqlar prosesinin davam etdirilməsi üçün hər şeyi edirik. Məhz bu yanaşma Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya xarici işlər nazirlərinin bu ilin aprelinə Moskvada keçirilən görüşündə üstünlük təşkil edib”.

M. Zaxarova qeyd edib ki, hazırda həmsədrlər prezidentlərin növbəti görüşünün təşkili üzərində işləyirlər: “Bu məsələ bağlı iyul ayında onlar Brüsseldə xarici işlər nazirləri ilə danışıqlar aparırlar. Məsləhətləşmələr sentyabrın ikinci yarısında BMT Baş Assambleyasının sessiyası çərçivəsində davam edəcək və bunun sonunda müvafiq bəyanat verəcəkdir. Rusiyada Dağlıq Qarabağ məsələsinə xüsusi diqqət ayrılır. Bu məsələ bizim xarici siyasət prioritetlərimizə aiddir”.

“Donuz qripi” 600 nəfəri öldürdü

Hindistanda bu ilin əvvəlindən “donuz qripi”ndən həlak olanların sayı 600 nəfəri keçib.

Yerli mənbələrin verdiyi məlumata görə, təkə Maharaştra ştatında 284, Qucarat ştatında isə 220 nəfər bu xəstəliyin qurbanı olub.

Ümumilikdə, Qucarat ştatında 2000-dən çox yoluxma halı qeydə alınıb.

Bundan başqa, Kerala ştatında 63, Racasthan ştatında isə 59 nəfər “donuz qripi”ndən həlak olub.

“Baxmağa normal veriliş tapa bilmirəm”. Bu sözləri Milli Televiziya və Radio Şurasının (MTRŞ) sədri Nuşirəvan Məhərrəmli report.az saytına açıqlamasında bildirib. MTRŞ sədri həmçinin qeyd edib ki, onu narahat edən məsələlərdən biri də televiziyalarda tibbi klinikalarla bağlı verilişlərin artmasıdır. O bildirib ki, sağlamlıqla bağlı verilişlərdə həddindən çox və eyni xarakterli statistik ifadələr təkrarlanır: “Düzdür, sağlamlıq verilişləri vacibdir. Amma bu cür proqramlar həddən artıq ifrata varanda öz məqsədinə çatmır, əks-effekt yaradır. Çox təəssüf ki, bu məsələdə ifrata varılır”.

durumdadır: “Bir şoumen, aparıcı, bəstəkar kimi deyə bilərəm ki, hansısa bir işimin reklamını internet resuslarında aparmaq daha maraqlı gəlir, nəinki hansısa televiziya kanallarına mürciət etmək. İnternet azaddır və sərbəstliyi ilə cəlbedicidir. Bu təkə bizdə deyil, bütün dünyada baş verən prosesdir. Tele-məkanda baxmağa veriliş olmaması məsələsinə gəldikdə isə sadəcə olaraq keyfiyyəti, ziyalılığı çoxaltmaq lazımdır. Şəxsən mənim özümün də bəyənmədiyim verilişlər var. Lakin görürük ki, bir çox ziyalı, savadlı, zövqlü olan verilişlər sıradan çıxmaqdadır. Niyə o cür veriliş-

“Turan”da axtarış bitdi Agentliyin mühasibinin şəxsi noutbuku da götürülüb

Xəbər verdiyimiz kimi, avqustun 16-da Vergilər Nazirliyinin Vergi Cinayətlərinin İbtidai Araşdırılması Departamentinin əməkdaşları “Turan” agentliyində yoxlamaya başlayıblar. Onlar sənədləri götürüb, eyni zamanda əməkdaşların şəxsi əşyalarını yoxlayıblar. Amma onlar yoxlama və sənədlərin götürülməsi prosesini çəkməyə icazə verməyiblər. Vergi nümayəndələri yoxlama və götürmə barədə sanksiyaya dair sənədin surətini verməyiblər, ancaq tanış olmaq üçün göstəriblər.

Avqustun 17-də, saat 14.00 radələrində isə Vergilər Nazirliyinin Vergi Cinayətlərinin İbtidai Araşdırılması Departamentinin nümayəndələri “Turan”da axtarış yekunlaşdırıblar və agentliyin ofisini tərk ediblər. Vergi əməkdaşları 2014-cü ildən etibarən agentliyin maliyyə sənədlərinin, kargüzərliklə və onlara maraqlı gələn jurnalistlərin şəxsi işləri ilə bağlı bir sıra digər sənədlərin surətlərini götürüblər. Agentliyin mühasibinin şəxsi noutbuku da götürülüb.

Bu zaman əməkdaşların şəxsi əşyalarına və bəzi kompüterlərin yaddaşına baxış keçirilib. Amma istintaq orqanları jurnalistlərin işi ilə bağlı məlumatla maraqlanmayıblar. “Turan” agentliyi xəbər verir ki, agentlik nümayəndələri vergi əməkdaşlarına sənədlərin surətlərini avqustun 17-də təqdim edəcəklərini söyləməsinə baxmayaraq, axtarış aparılıb. Digər tərəfdən, agentliyə avqustun 8-də cinayət təqibi başlanması haqqında rəsmi məlumat verilib və sənədlərin təqdim edilməsi üçün 15 gün vaxt ayrılıb.

“Turan” İnformasiya Agentliyi bir daha bildirir ki, vergi ödənişindən yayınma haqqında bütün iradları rədd edir, cinayət işini qərəzli, sifarişli, jurnalistlərin peşə fəaliyyətinə qarşı yönəlmiş addım kimi qiymətləndirir. Agentlik cinayət işinin əsassız olduğu barədə şikayətlə 1 sayılı Bakı İnzibati-İqtisad Məhkəməsinə müraciət edib. Amma məhkəmə hələlik hazırlıq iclasının tarixini müəyyən etməyib.

□ Sevinc TELMANQIZI

MTRŞ sədrinin tənqidlərinə aparıcılardan cavab gəldi

Şura sədri qeyd edib ki, günün müəyyən saatlarında televiziya kanallarında eyni formatlı verilişlərin yayımlanması yalnız Azərbaycanda deyil, bütün dünyada mövcud olan sistemdir:

“Bizim televiziya kanalları da xarici ölkə TV-lərinə baxırlar və ona uyğun addımlar atmaq istəyirlər. Televiziyalarda mətbəx verilişləri də həddən artıq çoxdur. Bu, məni narahat edir. Amma bu, təkə bizim ölkədə deyil, digər ölkələrdə də televiziya aləminə xas olan xüsusiyyətdir. Mən təxminən saat 12:00-dan saat 18:00-dək effirmizdə baxmağa normal veriliş tapa bilmirəm. Çünki daha çox mətbəx və sağlamlıqla bağlı verilişlər olur”.

Qeyd edək ki, MTRŞ sədrinin bu açıqlamaları müzakirələrə səbəb olub. Bir çoxları qurum sədrinin fikirləri ilə razılaşdıqını, televiziyalarda yayımlanan verilişlərin keyfiyyətinin aşağı olduğunu qeyd edirlər.

“ARB TV”nin strateji inkişaf və media direktoru İsmayıl Həsənov “Yeni Müsavat”a danışaraq məsələyə öz mövqeyini bildirib:

Murad Arif:
“Keyfiyyəti, ziyalılığı çoxaltmaq lazımdır”

“Nuşirəvan müəllimin fikirlərinə hörmətlə yanaşıyıq. Nəzərə alaq ki, hazırda yay mövsümüdür və efilərdə əsasən təkrarlar, filmlər yayımlanır. Hamı kimi biz də yeni mövsümə ciddi olaraq hazırlaşırıq və televiziyanın maddi-texniki imkanları çatdığı qədər maraqlı, rəngarəng, geniş tamaşaçı

Elgiz Əkbər:
“Əyləncəli verilişlər çox olduğundan bu cür tənqidlər var”

auditoriyasına hesablanmış verilişlər yayımlamağa hazırlaşırıq. İnanırıq ki, yeni mövsümdə tele-mühitimiz daha maraqlı olacaq, hər bir tamaşaçının izləyə biləcəyi verilişlər yayımlanacaq”.

Aparıcı Murad Arif isə qeyd etdi ki, bu gün televiziya və radio sosial şəbəkələrə uduzmuş

ləri bağlayırlar? Bu sualların cavabını tapsaq mənə elə gəlir ki, çox həqiqətləri ortalığa çıxardaçağıq.

Bilirsiz, hər zaman tamaşaçının da nazı ilə oynamaq doğru deyil. Zaman-zaman tamaşaçıların nazı ilə çox oynadılar və bu gün nəticəsini yaşayırlar. Əgər bir kanal qarşısına məqsəd qoysa ki, yalnız keyfiyyətli verilişlər ortaya qoyacaq, digər kanallar verməsin, təbii ki, tamaşaçı yenə o biri kanala baxacaq. Buna görə də bütün televiziya kanalları bir araya gəlib, zövqlü iş uğrunda çalışmalıdırlar.

Məsələn, mənim çalışdığım “Lider TV”-də çox açıq-saçıq, bayağı verilişlərə rast gəlinmir. Təbii ki, dövlət televiziyasında da bu cürdür. Gəlin yeni mövsümü gözləyək. İnanıram ki, yeni verilişlər, yeni simalar olacaq, nəhayət ki, qızıl açarı tapa biləcəyik. Yəni həm tamaşaçını maraqlandıra, həm də ziyalılığı qoruyub saxlaya biləcəyik”.

Murad Arifin sözlərinə görə, verilişlərin keyfiyyətli olması aparıcılardan çox asılıdır:

“Aparıcı bayağıdırsa, dünya

görüşü yoxdursa, dil bilgisi azdırsa, o verilişin kontekstinə, abı-havasına təsir göstərəcək”.

Aparıcı Elgiz Əkbər isə MTRŞ sədrinin tənqidlərini normal qarşıladığını dedi:

“Çalışmışam ki, bu cür iradlardan həmişə bir nəticə çıxardım. Və heç vaxt şəxsən mənim verilişimi tənqid edən insanlara kəskin, aqressiv cavab verməmişəm. Təbii ki, hamının zövqünü oxşamaq, razı sal-

maq çox çətindir. Ölkəmizdə kanalların sayı çoxdur və hər kanal öz formatına uyğun veriliş hazırlayır. Deməz olmaz ki, ölkə televiziyasında maraqlı verilişlər yoxdur. Maraqlı, zövq oxşayan, insanların maraqlı iradəsində olan, intellektual, əyləncə verilişlər kifayət qədərdir. Belkə də əyləncəli verilişlər çox olduğundan bu cür tənqidlər var”.

□ Xalidə GƏRAY
□ Musavat.com

BP Azərbaycanda qaz hasilatını azaltdı

“BP Azərbaycan” 6 ayının yekunları üzrə hesabatını açıqladı

2017-ci ilin birinci yarısında “Şahdəniz” yatağından 5,1 milyard standart kubmetr qaz və 1,2 milyon ton (təqribən 9,7 milyon barel) kondensat hasil edilib. Ötən ilin analoji dövründə bu göstərici müvafiq olaraq 5,4 milyard kubmetr qaz və 1,3 milyon ton kondensat təşkil edib.

Modern.az-ın məlumatına görə, bu barədə “BP Azərbaycan”ın ilin 6 ayının yekunları üz-

rə hesabatında deyilir.

2017-ci ilin birinci yarısı ərzində “Şahdəniz” yatağından Azərbaycan (SOCAR-a), Gürcüstan (GOGC şirkətinə), Türkiyə (BOTAŞ şirkətinə) bazarlarına və çoxsaylı obyektlər üçün BTC şirkətinə qaz çatdırılması davam edib.

Mövcud “Şahdəniz” qurğularının hasilat gücü hazırda gündə 30 milyon (ildə təqribən

10,9 milyard) standart kubmetrdir.

Bu ilin ilk altı ayı ərzində “Şahdəniz” üzrə fəaliyyətlərə təqribən 249 milyon dollar əməliyyat xərcləri və təqribən 1,64 milyard dollar əsaslı xərclər çəkilib. Əsaslı xərclərin böyük əksəriyyəti “Şahdəniz Mərhələ 2” layihəsinə aiddir.

Birinci yarım ildə “Şahdəniz Mərhələ 1”-in mövcud platfor-

masında (Alfa) SDA11 qaz hasilatı quyusunda qazma işləri bərpə olunub və bu işlər hazırda davam edir.

İkinci rüb ərzində “İstiqlal” qazma qurğusu yatağın şimal cinahında dördüncü quyunu (SDC01 quyusu) tamamlayaraq qərb cinahda daha dörd tamamlama işi aparmaq üçün SDD01 quyusunun yerləşdiyi əraziyə keçirilib.

“Maersk Explorer” qazma qurğusu SDF01 quyusunun məhsuldar lay hissəsini qazaraq SDF02 quyusunda da işləri aparmaq üçün o əraziyə keçib və hazırda həmin işlər davam edir.

Bu iki qazma qurğusu artıq “Şahdəniz Mərhələ 2”-dən hasilatın başlanması və ondan sonrakı tədrici artırılmasına hazırlıq çərçivəsində 13 hasilat quyusu qazıb və bu quyulardan yatağın şimal cinahında yerləşən dördünü tamamlayıb. Qazma işləri hasilatın planlaşdırılan sabit səviyyəsinə nail olmaq üçün tələb olunan bütün quyuların qazılması istiqamətində davam edəcək.

Şahdənizdə iştirak payları belədir: BP (operator - 28,8%), AzSD (10%), Cənub Qaz Dəhlizi Apstrim (6,7%), Petronas (15,5%), LUKOYL (10%), NIKO (10%), və TPAO (19%).

Azərbaycan hərbiçilərinin xarici ölkələrdə təhsil alması məsələsi də son günlərin müzakirə mövzularındandır. Hərbi kadrların yüksək səviyyədə yetişməsi üçün təhsili yüksək olan dövlətlər sırasında Rusiya və Türkiyənin də daxil olduğu NATO ölkələrinin adları çəkilir.

Hansı ölkədə təhsil almaqla bağlı fikirlər isə birmənalı deyil. Rusiyanın adı bu sırada sonuncu yerdə dayanır. Belə ki, şimal qonşumuzun Ermənistanla olan münasibəti önə çəkilir və hərbiçilərimizin bu ölkədə təhsil almaları məqsəduyğun hesab olunmur. Daha çox qarşıdaş Türkiyənin hərbiçilərimizin təhsili üçün önəmi vurğulanır. Həmçinin, Türkiyənin daxil olduğu digər NATO ölkələrinin adları qeyd olunur.

Sabiq MTN polkovniki, təhlükəsizlik üzrə ekspert İlham İsmayıl bir həftə əvvəl bu xəbərin gündəmə çıxarıldığını qeyd etdi: "Bir şeyi qeyd edirəm ki, dünyanın indiki, hətta ən sakit dövründə belə hansısa xarici ölkənin vətəndaşı başqa ölkədə hərbi təhsil alırsa, konkret olaraq Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin (Rusiya-red.) hədəfinə çevrilir. Bu xidmət orqanı buradan tutaraq ki, 10 nəfər göndərilsin, onlardan ən azı doqquzunu, bəlkə də onunu da mütləq "verbovka" etməyə çalışacaq. Açıqı, onlar üçün həmin şəxsləri "verbovka" etmək elə də çətin deyil. Bunun çoxsaylı yolları var. Həmin şəxslərin qarşısına bir sıra tələblər qoyacaq. Bu təkcə hərbi sirlərlə bağlı olmayacaq ki. Əməliyyatlarla bağlı ola bilər. Biz müharibə vəziyyətində yaşayan ölkəyə. Səhəri gün Rusiyada təhsil alıb gələn zabit elə bir tapşırıq ala bilər ki, atəşi hansı istiqamətdən at, yaxud bilgiləri ver. Bu cür işlər görə bilərlər. Bunlar istisna olunmur. Açıqı, Rusiyaya hərbi təhsil almaq üçün hərbiçiləri göndərmək çox risklidir. Rusiyanın

Gənclərimizi hərbi təhsil üçün hansı ölkələrə göndərək?

İlham İsmayıl: "Bundan ötrü ən məqbul ölkə Türkiyədir, çünki..."

xüsusi xidmət orqanları çox maraqlıdır ki, xarici ölkələrdə informasiya daşıyıcıları olan şəxsləri bəri başdan ələ keçirsinlər. Moskvada "Xalqlar dostluğu" məktəbi var idi. Latin Amerikasından tutmuş Amerikaya qədər hamı gəlib orada oxuyurdu. Orada "verbovka" olunmayan xarici tələbə qalmamışdı. "Şakal" ləqəbli ən məşhur terrorçu da həmin məktəbi bitirmişdi. Sonradan terrorçu oldu və bütün tapşırıqları KQB-dən aldı".

Təhlükəsizlik eksperti təhsil almaq üçün Türkiyənin önəminə toxundu: "Türkiyə bizə düşmən münasibət bəsləmir. Türk hərbiçilərinin çoxu NATO məktəbi keçiblər, ölkədə NATO hərbi sistemi var. 90-cı illərin sonları və 2000-ci illərdə əvvəllərində bizim məktəblərdə türk zabitləri dərs deyirdilər. Hərbi biliklə bərabər cəmiyyətdə özünü aparmaq, haqq-ədalət kimi

prinsiplər aşılırdı. Əsgərin hüquqlarına qədər məlumat verilir. Yaxşı yadımdadır ki, məktəblərin birində hətta qıyam olmuşdu. Qıyamdan sonra belə məlum oldu ki, Rusiyada təhsil almış müəllimlər daha pis rəftar edirlər. Məhz bu səbəbdən tələbələr qıyam qaldırılmışdır. Bu hadisədən sonra Türkiyədən gələn müəllimlər bir daha gəlmədilər. Bu onu göstərir ki, əgər bizim qarşımızda variant qalıbsa, hərbiçilərimizi mütləq Türkiyəyə göndərmək lazımdır. Çünki orada təhsil alanda, Türkiyə MİT-i, xüsusi xidmət orqanı bizə düşmən münasibəti bəsləyəcəyi deyil. Bizim zabitlərin də həqiqi zabit kimi yetişmələrini də çox istəyəcəklər. Onlara hər hansı bir kəşfiyyət tapşırığı da verməyəcəklər. NATO-ya gəldikdə isə, şəxsən özüm Amerikada təhsil alan hərbiçilərimizi 2009-cu ildə görmüşəm. Bu

sirr deyil. Sonradan yenə də orada təhsil alıb-almadıklarını deyə bilmərəm. İstənilən halda bizim Rusiya ilə indiki münasibətlər dövründə, Rusiyanın Ermənistanı özünə müttəfiq bildiyi vaxtda, qonşuları Ermənistanında olduğu dövrə biz necə ora təhsil almaq üçün hərbiçi göndərək? Kim qərantıya verir ki, onlar "verbovka" olunmayacaq, yaxud tapşırıq almadan geri dönməyəcəklər? Hətta biz bilirik ki, indi də var. Orduda bir müddət öncə baş verən hadisələr bunu sübut etdi. Amma bu, o demək deyil ki, zamanında sən Rusiya hərbi məktəbində təhsil almısan, oranın adamısan. Mən özüm Belarusa təhsil almışam. Heç kəs mənə "verbovka" etməyib, əksinə mən etmişəm. Yəni demək istəyirəm ki, məsələyə o məntiqə yanaşmaq olmaz. Amma bunun riskli olduğunu xüsusi vurğulamaq lazımdır.

Təhsil almaq baxımından Rusiyanı Türkiyə, NATO ilə tərəzinin bir gözünə qoysaq, Türkiyə, NATO ağır gələcək. Onların hərbi təhsilləri, hərbi münasibətləri, əsgər-zabit münasibətləri daha müasir, insani, keyfiyyətlidir nəinki rus məktəbləri. Rusiya ordusunun vəziyyəti elə "dedovşına" deməkdir. Hərbi məktəbdə tələblərin üsyan qaldırmalarını boşuna demədim. Onlar "dedovşına" münasibətinin əleyhinə getmişdilər. Bizim 2007-ci ildə qəbul olunmuş Milli Təhlükəsizlik Konsepsiyamız var. O konsepsiyada birmənalı şəkildə göstərilir ki, biz həm cəmiyyət, həm sistem olaraq, Şimali Atlantika Blokuna inteqrasiya etməliyik. Bu, strateji bir hədəfdir. Zabitlərimizi göndərsinlər. Bundan ancaq xeyir tapa bilərik, nəinki Rusiyaya göndərməkdən".

□ **Cavansir ABBASLI**

ABŞ-la savaşımaq istəyən Şimali Koreyanın ordusu haqda bilmədiklərimiz..

Kim Çen İn-in silahlı qüvvələri dünyada hərbiçi sayına görə 5-cidir

ABŞ və Şimali Koreya arasında müharibə çağırışları yenidən artıb. Şimali Koreya rəhbərliyinin ardıcıl raket sınaqları Vaşinqtonu qəzəbləndirir və qarşılıqlı təhdid bəyanatlarına səbəb olur. Pxenyən liderinin ABŞ-ə ən böyük dəniz bazalarından birinin yerləşdiyi Quam adalarını hədəf göstərməsi müharibə haqqında proqnozları artırır.

Təhdidkar çıxışları ilə tanınan ABŞ Prezidenti Donald Tramp bəyan edib ki, Şimali Koreya "əsaslı, iri münaqişədə" mümkündür. Son olaraq Koreya lideri Quam adasına raket zərbələrini təxirə salsada, ABŞ ordusu bölgədə yeni irimiqyaslı təlimlərə başlayıb. Bu isə gərginliyin davam etdiyini işarə edir.

Dünya mediasının diqqəti Şimali Koreya üzərinə cəmlənib. Kommunist rejimli ölkə dünyanın ən nəhəng iqtisadiy-

yatına, ən güclü və modern ordusuna malik ölkəsinə qarşı dayanıb.

Hərbi büdcəsi 612 milyard dollar təşkil edən ABŞ öz silahlı qüvvələrinin gücü ilə dünya birincisidir. ABŞ-in hərbi gücünün ən böyük simvolu 19 təyyarədaşıyan gəmidir. Yeri gəlməşən, ABŞ ordusunun dəniz qüvvələrinin Sakit Okean regionunda 4 təyyarə daşıyan gəmisi var.

ABŞ-a qarşı duran Şimali Koreyanın hərbi qüvvələri isə sayına və gücünə görə heç də geri qalmır. Yeri gəlməşən, Şimali Koreya Cənubi Koreya, Yaponiyaya, Quam adaları və son olaraq ötən ay keçirilən manevrlərdən sonra bəyan edib ki, ABŞ-ın özünü vuracaq raketlərə sahibdir. İyulun 4-də Şimali Koreya qitələrarası raket sınağı keçirib. Sınağın uğurlu olduğu, "Hwasong-14" raketinin "dünyanın istənilən

nöqtəsinə vura biləcəyini" bildirilib. BBC-nin məlumatına görə, ABŞ ekspertləri bu raketlərin imkanlarının deyildiyi qədər olmadığını, amma ABŞ-ın Al-yaska ştatını vura biləcəyini qeyd edirlər. Şimali Koreya bundan 5 il əvvəl 2012-ci ildə "KN-08" və "KN-14" adlı qitələrarası raketlərin sınağını keçirib.

Şimali Koreya 1984-cü ildə raket sınaqlarına start verib, 2006-cı ildə isə "nüvə dövləti" olduğunu elan edib. Pxenyanın nümayiş etdirdiyi yük maşınına yerləşdirilmiş "KN-08" raketləri 3 mərhələli uçuş həyata keçirərək 11 500 km məsafəni vura bilmək qabiliyyətindədir. "KN-14" raketləri isə 10 min km məsafəni vura bilir. Ancaq bu raketlər hələlik sınaqdan keçirilməyib. İki gün əvvəl sınaqdan keçirilən "Hwasong-14" raketlərinin imkanları dəqiq bilinmir. Ümumilikdə Şimali Ko-

reyanın 100 ədədə yaxın qitələrarası ballistik raketinin olduğu və 10 ilə 30 arası nüvə başlığına sahib olduğu ehtimal olunur. Ancaq bütün bunlar ehtimaldır, dəqiq rəqəmlər mövcud deyil.

23 milyon əhalisi olan Şimali Koreya adambaşına düşən milli gəlirə görə dünyanın ən kasıb ölkələrindən biri hesab olunur. Orta hesabla adambaşına 1300 dollar gəlir olan Şimali Koreyanın 1 milyon 106 min nəfərlik ordusu var. Bu ordu canlı qüvvə sayına görə dünyada 5-cidir. Bundan başqa Şimali Koreyanın ümumi orduya yararlı şəxslərin sayı 10 milyon nəfər, ehtiyat qüvvələrin sayı isə 6,3 milyon nəfərdir. Şimali Koreya ümumillik gəlirin 20 faizinə qədərini hərbiyə xərcləyir. Ölkənin hərbi büdcəsi 7,5 milyard dollar təşkil edir. ABŞ ordusu ilə müqayisədə çox cüzi rəqəm kimi görünse

Kim Çen

də, əməkdaşlarının cüzi olduğu Koreya üçün ciddi rəqəmdir.

Ölkənin hərbi sənaye kompleksi var. Burada mövcud olan 180 hərbi zavodda ildə 200 min Kalashnikov avtomatı, 3 min ağır silah, 200 tank, 400 zirehli və amfibiya (suda və quruda hərəkət edən - K.R) maşın istehsal olunur.

Şimali Koreyanın hərbi qüvvələri quru, dəniz və hava güclərindən ibarətdir. Kim Çen İn-in ordusunda 40 sualtı qayıq, 13 hərbi döyüş gəmisi, 6 minadaşıyan və digər gəmilərə malikdir. Bəzi mənbələr Şimali Koreya dəniz qüvvələrinin kiçik gəmilər də daxil olmaqla 900-ə yaxın hərbi gəmilərinin olduğunu qeyd edir.

Şimali Koreya ordusunun hərbi hava qüvvələrində 1852 ədəd təyyarə var. Pxenyanın hərbi hava qüvvələrinin əsas hissəsini SSRİ istehsalı olan MiQ-29 təyyarələri təşkil edir. Bundan başqa hava qüvvələrində sovet istehsalı MiQ-17, MiQ-19 və MiQ-21-lər də var.

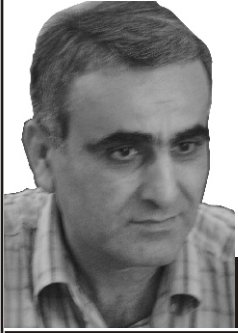
Koreya ordusunda 4 mindən çox döyüş tankı mövcuddur. Bunlar əsasən sovet istehsalı T-55 və T-62 tanklarıdır. Bundan başqa yerli istehsal olan K-1 tankları da Koreya ordusunun tank qoşunlarına daxildir. Zirehli

transportyor və piyada döyüş maşınlarının sayı 4 mindən çoxdur. Bunların böyük qismi sovet istehsalıdır.

Şimali Koreya ordusunun əsas zərbə qüvvələrindən biri də artilleriyadır. Ordunun 17 min, bəzi mənbələrə görə 21 min artilleriya qurğusu var. Bunların əsas hissəsini 170 mm-lik "Kokosan" özuyeriyan artilleriya qurğuları, 2,4 min ədəd reaktiv yayılım atəşi sistemləri və sair mövcuddur. Bunların sırasında 10 min ədəd tank əleyhinə raket sistemləri var.

Kim Çen İn hakimiyyətinin 100 gün ərzində savaşımaq üçün yanacaq, silah-sursat və ərzaq ehtiyatına sahib olduğu güman edilir. Göründüyü kimi, raket, hava və uzaq mənzilli raketlərin sayına görə ABŞ-dan çox geridə olsa da, yüngül silahlı və quru. Eləcə də dəniz qüvvələrinə görə Şimali Koreya heç də zəif rəqib deyil. ABŞ hərbi müdaxilə edəcəyi təqdirdə ciddi müqavimətlə üzləşə bilər. Yeri gəlməşən, hazırda Şimali Koreyanın əsas təhlükəsi Yaponiya və Cənubi Koreyaya qarşıdır. Əgər müharibə olarsa, iki Koreya arasında 70 il əvvəl baş vermiş qanlı qırğınlar yenidən və amansızcasına təkrar ola bilər.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU**

Pan Gi Munun vicdan əzabı

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

BMT-nin keçmiş baş katibi Pan Gi Mun Bakıya gəlibmiş. Nazir Elmar Məmmədovla görüşdə o, Dağlıq Qarabağ probleminin Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmalı olduğunu bildirib. Buna görə ona balaca, bir mini-təşəkkür. Ona görə "mini" ki, keşke bu sözləri o, baş katib olanda, dünyanın və ermənilərin gözü qabağında bəyan edərdi.

Bax, bu olardı Azərbaycana yaxşılıq, kişi hərəketi? M[ı]b'r bir addım. O zaman Pan Gi Mun gözümüzdə yüksəy ucalar, düşmən ermənilər isə əməllicə dilxor olardılar. Amma vəzifədən gedəndən sonra, indi bunu söyləməyə nə var ki. Bəd ayaqda sözüne düzəliş edib deyə bilər ki, bu, mənim şəxsi mövqeyimdir.

Olsun. Dünyada daha bir tanınmış əcnəbi siyasi xadim Qarabağ məsələsində yanımızdadırsa, buna da şükür. Fəqət, vurğulandığı kimi, sabiq baş katib bunu BMT-yə rəhbərlik elədiyi illərdə dilə gətirsəydi, bu, olacaqdı bütöv bir təşkilatın mövqeyi - özü də belə mövqə sərgiləmək üçün P.G.Munun özünü dağa-daşa salmasına lüzum yox idi, BMT TŞ-nin erməni işğalı ilə bağlı 4 məlum qətnaməsindən yapışsaydı, kifayət idi.

Əfsus ki, cənab Pan Gi Mun 10 illik baş katibliyi dövründə bunu etmədi. O, hətta öten il Bakıda keçirilən BMT tədbirinə qatılmağa da özündə cürət tapmadı. Halbuki, gələcəyi gözlənirdi. Amma Rusiyaya, başqa ölkələrə məmnuniyyətlə getdi - baş katib qismində. İndi müstəqil şəxs olaraq əlbəttə ki, Azərbaycana gəlməyə nə var?

Özünün dediyinə görə, bu, onun ömrü boyu Bakıya etdiyi ikinci səfərdir. İlk dəfə Cənubi Koreyanın xarici işlər naziri qismində ölkəmizdə olubmuş. Maraqlıdır, bəs nədən bir də Azərbaycanı ziyarət etməyə ehtiyac duyub? Bəlkə vicdan əzabı onu rahat buraxmayıb? Yeni ki, baş katib postunda ikən Qarabağ həqiqətini etiraf edə bilmədiyi üçün indi bir növ Azərbaycanın könlünü almaq qərarı verib.

İstənilən halda ölkəmizə bu səpkidə rəğbətə görə də ona minnətdarlıq düşür. Hər necə olmasa, Azərbaycanın nə qədər çox dostu olsa, bir o qədər Qarabağımız üçün də yaxşıdır. Düşmənlərimiz və rəqiblərimiz onsuz da çoxdur.

Əslinə qalsa, Pan Gi Mun kimi Qarabağ gerçəyini, Azərbaycanın haqlı mövqedə olduğunu bilib də dilə gətirməyə ehtiyatlanan, vəzifədə ikən bunu ürəyində daşıyan əcnəbi tanınmışlar, diplomatlar az deyil. Yeri gəlmişkən, ATƏT-in Minsk Qrupunun Amerikadan olan sabiq həmsədrleri - Metyu Brayza və Ceyms Uorlik də məhz vəzifədən gedəndən sonra Qarabağ məsələsində daha ədalətli və obyektiv mövqə sərgiləməyə başlayıblar.

Odur ki, Azərbaycanın bir dövlət olaraq, onun Xarici İşlər Nazirliyinin isə bir dövlət qurumu olaraq bir mühüm görevi də bizə qarşı ürəyində gizli simpatiyası olan əcnəbi siyasi xadimlərin həqiqəti zamanında dilə gətirməsinə nail olmaq, Dağlıq Qarabağla bağlı təbliğat savaşında Ermənistanı, erməni lobbisini üstələməkdir.

Beynəlxalq hüququn bizim tərəfdə olması bu işin uğurunu şərtləndirən mühüm faktorlardan biridir. Yerdə qalanlar - müxtəlif köməkçi vasitələr və ələ alma üsulları da öz yerində. Biz bu işdə hətta ermənilərin öz təcrübəsindən də yararlanmaqla bilirik və yararlanmalıyıq. Çünki düşmənlə, işğalçı ilə istənilən mübarizə üsulu məqbuldur. Yaxud niyə də "dəmiri dəmirle" döyməyək?..

Bir neçə gündür ki, Tiflisin azərbaycanlılar sıx yaşadığı Poniçala qəsəbəsində Gürcüstan Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən əməliyyatlar keçirilir. Belə ki, Gürcüstan Daxili İşlər Nazirliyinin 12 avqust tarixində yaydığı məlumatda qeyd olunur ki, iki qardaş - 1989-cu il təvəllüdü Nazim Cəfərov və 1976-cı il təvəllüdü Mahir Cəfərov narkotik vasitələrin satışı və saxlanılmasına görə həbs olunub. Təqsirləndirilən şəxslərin sisteməlik olaraq narkotik vasitələri satdıqları müəyyən olunub. Saxlanılan şəxslərin evində aparılan axtarış zamanı 33 bağlama heroin müsadirə olunub. APA-nın xəbərinə görə, həbs olunanların qohumları və qonşuları bu ittihamın əsassız olduğunu bildiriblər.

Ailə üzvü Samrat Cəfərovun sözlərinə görə, narkotik vasitə qardaşlarını şərəfləmək məqsədilə evə atılıb. O, DİN-i qardaşlarını azad etməyə və müstəqil ekspertiza təyin etməyə çağırıb. Saxlanılan şəxslərin yaxınları baş verənlərin qonşularla mövcud münaqişə ilə bağlı olduğunu istisna etmirlər.

Qəsəbədə avqustun 16-da növbəti əməliyyat da keçirilib. Bu dəfə isə narkotik vasitələrin satışı və saxlanılmasında şübhəli bilinən Faiq Hüseynov adlı şəxs saxlanılıb. Faiq Hüseynovun da qohumları ittihamları əsassız adlandırılıb. Ümumilikdə isə son günlər adıçəkilən qəsəbədə həyata keçirilmiş xüsusi əməliyyatlar nəticəsində 5 nəfər saxlanılıb. Saxlanılanlar arasında olan Nazim və Mahir Cəfərov qardaşları ilə bağlı məhkəmə həbs qəti imkan tədbiri seçib.

"Yeni Müsavat"a danışan "Borçalı" İctimai Cəmiyyətinin sədri Zəlimxan Məmmədli bildirib ki, bu hadisə ilə bağlı araşdırma aparılıb, daha dəqiq məlumat əldə etməyə çalışırlar: "Poniçala qəsəbəsində azərbaycanlılar çoxluq təşkil edir. Bu qəsəbə Rustavi ilə Tiflisin arasındadır. Bir növ şəhər mühitinin içərisində olan qəsəbədir. Burada müxtəlif zamanlarda narkotik ticarəti ilə bağlı məsələlər gündəmə gəlib, insanlar həbs ediləblər. Hətta bəzi hallarda dini zəmində qarşıdurma elementləri də müşahidə olunub. Hər-halda, mən Gürcüstanın indiki hakimiyyətinin ifrat yanaşmanı gözləyirəm. Bəzi hallarda bizim soydaşlara əski sovetlər zamanında olduğu kimi üstədən aşağı baxırlar. Yaxud da soydaşlarımızı narkotikə və dini cərəyanlara meyilli kimi təqdim etməyə çalışırlar. Ola bilər ki, ayrı-ayrı epizodik hallar baş versin. Ancaq bir nəfər cinayətkarı götürüb, onun əməllərini bütün soy-

Gürcüstanda azərbaycanlıların həbsi: nə baş verir?

Zəlimxan Məmmədli: "Soydaşlarımızı narkotikə və dini cərəyanlara meyilli kimi göstərməyə çalışırlar"

daşlarımızın adına şamil etmək yanlışdır. Gürcüstanda demokratik islahatlar oldu və qanunlar işlədi. Qanun da işləyəndə vətəndaş rahat olur. Ancaq son zamanlar həm rüşvət, həm də digər qanunsuzluqlarla bağlı xeyli siqnallar gəlir. İndiki hakimiyyət demokratik dəyərləri nisbətən pozmağa meyilli görünür. Bütün hallarda bizim toplum olaraq bir araya gəlib, təşkilatlanmaq, Avropaya doğru inkişaf edən Gürcüstanın yanında yer almaq kimi təşəbbüslərimizin qarşısını alma cəhdləri müşahidə edilir. Bunu birbaşa olaraq cəmiyyətimizin fəaliyyətində də hiss edirəm. Ən azı mədəni tədbirlərimizdə insanların sivil formada bir araya gəlməsini istəmirlər. Bu yetərli olmur, bizim tədbirləri qadağan edirlər. Həmçinin bizim milli məzmun daşıyan tədbirlərimizin yerinə gürcü mahiyyətli tədbirlər salırlar. Məsələn, hakimiyyətin nümayəndələri deyirlər ki, türk, elat sözünü işlətməyin. Bu il bizə Elat bayramımızı keçirməyə imkan vermədilər. Onun yerinə gürcü bayramı keçirdilər. Bunun özü çox şeydən xəbər verir. Bir azlıq olaraq orada mədəniyyətimizi nümayiş etdirmək, toplanmaq, sevinmək imkanlarımızı əlimizdən almaq cəhdləri var.

Bayraq olmamalı, aborigenlik haqqında danışmaq olmaz kimi anti-türk düşüncələri indiki hakimiyyətin içərisində yer alıb".

Z.Məmmədli bildirib ki, əgər soydaşlarımızın fəaliyyətini əvvəllər müxtəlif gizli formalarla əngəlləməyə çalışırdılarsa, artıq bu, açıq şəkildə edilir:"Deyirlər ki, Borçalı sözünü dilinizə gətirməyin. Bu çox yanlış düşüncədir. Hətta gürcü ziyalları da açıq şəkildə Borçalı sözündən istifadə edirlər. Siyasi hakimiyyət orada hansısa mənalar axtarıb ki, bu da onların topluma olan münasibətindən irəli gəlir. Ona görə də borçalıların orada hazırkı vəziyyəti yaxşı sayılmır. Bunu Azərbaycanda da nəzərə almalıdırlar. Əgər indiki nəzərə alınmasa, çətin olacaq. Kimsə qanun pozursa, tutub cəzasını versinlər. Ancaq onun mədəniyyətini nümayiş etdirməsini yasaqlamaq nə qonşuluğa, nə demokratiyaya, nə də dövlətlərə münasibətlərimizə yaraşan hal deyil. Fərman Ceyranov məsələsində də hesab edirəm ki, siyasi çalar var. Borçalı kökenli iş adamının Tiflisin mərkəzində 20 milyon investisiya qoyaraq bir cazibə qüvvəsi yaratması, müəyyən dairelərin maraqlarına uyğun deyil. Bundan başqa bizim seçkilərdə

namizəd olan Əhməd İmamquliyevin halal bir formada parlamentdə gedən yolu başladılar. 75 faiz səsə qalib olan Əhməd, 10 gün sonra 25 faiz səsə məğlub etdilər. Hər-halda biz hesab edirik ki, Gürcüstanın indiki hakimiyyəti, Saakaşvilinin qoyduğu demokratik təməlləri pozmağa meyillidir".

Zəlimxan Məmmədli bildirib ki, hazırda əsas problemlərdən biri də təhsil məsələsidir: "Təhsillə bağlı əsas problemlərdən biri pedaqoji kadrların çatışmazlığıdır. Azərbaycanın təhsil sistemi o pedaqoji kadrların hazırlanmasında hələ funksiyasını tamamilə bitirməyib. Gürcüstanın ali təhsil müəssisələrində isə kifayət qədər yaşlı nəsillərdə milli kadrların hazırlanma problemi var. Saakaşvili dövründə aparılan islahatlar bizim üçün sərfəli idi. Avropa modelini tətbiq edildilər və bizim məktəblərdə oxuyan uşaqlar bir il hazırlıq kursuna getdikdən sonra gürcü dilini öyrəndilər. Artıq bizim Gürcüstanın universitetlərində təhsil alan 2 mindən çox tələbəmiz var. Ancaq onların işlə təminatı, milli kimliklərini itirmədən Gürcüstanın içərisində aparıcı mövqə daşması üçün işlər görülməlidir. Ümumi götürən biz milli məktəblərin saxlanılmasının tərəfdarıyıq, ancaq gürcü dilinin öyrənilməsi üçün dövlət daha böyük səylər göstərməlidir. Bunu da milli məktəbləri bağlayaraq etmək, bizim mərkəzi bağlamağa bənzəyir. Hər-halda milli məktəblər orada bizim milli auramızı, özgürlüyümüzü saxlamaq, tariximizi bilmək baxımından çox önəmlidir. İnsanlar var ki, gürcü məktəbini bitiriblər və 30 il keçib, hələ də azərbaycanca danışmağı bacarmırlar. Təfəkkür baxımından da millilikdən uzaqdırlar. Gürcüstanın təhsil haqqında qanununa görə də milli azlıqların öz dillərindən təhsil alma hüquqları tanınır. Bu hüquqa dəyməmək lazımdır".

Sabunçu Rayon Məhkəməsində keçirilmiş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin (MTN) Energetika və Nəqliyyat Səhələrində Təhlükəsizlik Baş İdarəsinin həbsdə olan sabiq rəisi, general-mayor Akif Çovdarov və digər 3 sabiq MTN əməkdaşının cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi sona yekunlaşmaq üzrədir. Hakim Həbib Həsənovun sədrliyi ilə keçirilən son qapalı prosədə dövlət ittihamçısı təqsirləndirilən şəxslərə cəza istəyib. Prokuror A.Çovdarova 15 il, Səlim Məmmədova 12 il, O.Ösmanov və Akif Əliyevin isə hər birinə 9 il cəza istəyib. Bundan başqa dövlət ittihamçısı Akif Çovdarov və digərlərinin rüt-bələrinin alınmasını da məhkəmədən xahiş edib.

Xəbər mətbuatda yayıldıqdan sonra sosial şəbəkələrdə geniş müzakirələrə səbəb olub. Prokurorun A.Çovdarova tələb etdiyi cəzanın əməllərinə adekvat olmadığı, sabiq idarə reisinə qarşı qanunun daha sərt şəkildə tətbiq olunmasının vacibliyi müzakirələrin əsas mövzusu. Hüquqşünas Əkrəm Həsənov da aparılan müzakirələrdə məsələnin qoyuluşu ilə razı olduğunu deyib. Ə.Həsənov "Yeni Müsavat"a bildirib ki, A.Çovdarova 15 il cəza istənilməsi ədalət mühakiməsinə inamı sarsıdan hərəkətlər sırasındadır: "Akif Çovdarov təkcə sahibkarlara ziyan vurmayıb. O, dövlətə, dövlətin iqtisadi potensialına, dövlətin imicinə ziyan vurub. Akif Çovdarovun və onun təmsil olunduğu komandanın illərlə həyata keçirdikləri qanunsuzluqlar səbəbindən bu gün sahibkarların bir çoxu Azərbaycanda iş qurmaq istəmir. Heç kim tə-

minat vermir ki, sabah 2-ci bir Çovdarov meydana çıxmıyacaq. Prokurorun Akif Çovdarova ən yüksək həddə deyil, daha az cəza istəməsi də qorxunun və gözləntilərin əbəs olmadığını göstərir".

Hüquqşünas deyir ki, Akif Çovdarovun MTN-dəki komandası biznes mühitində qorxu ab-havasının bərqərar olmasında müstəsna rol oynayıb: "Düzdür, Akif Çovdarov elə yaşdadır ki, onun üçün 15 il də çox uzun bir müddətdir. Hər bir halda Akif Çovdarova prokurorun tələb etdiyi, məhkəmənin təyin edəcəyi cəza daha çox Akif Çovdarov kimilərə siqnal olmalıdır. Yəni bu gün vəzifə daşıyan və vəzifədən Çovdarov-sayağı istifadə edənlər görməlidirlər ki, onlara heç bir güzəşt olmayacaq. Bu gün Azərbaycan məhkəmələrində şahid olduğum bir işi misal çəkmək istəyirəm. Banka borcu olan şəxsə dövlət ittihamçısı 15 il cəza istədi, məhkə-

Akif Çovdarova 15 il cəza istənilməsi etiraz doğurdu

Əkrəm Həsənov: "Akif Çovdarova tələb olunan cəza ictimai şüurda "adamin varsa, çap-tala" düşüncəsini möhkəmləndəcək"

mə 14 il cəza təyin etdi. Adamin günahı bankdan külli miqdarda pul götürüb qaytarmamaqdan ibarətdir. Akif Çovdarov və onunla bərabər məhkəmə qarşısına çıxarılanlar az qala Cinayət Məcəlləsinin 20-yə yaxın maddəsi ilə ittiham olunurlar. Belə çıxır ki, bankdan kredit götürüb qaytarmayanla vətəndaşlara, xüsusilə iş adamlarına qarşı quldurluq, qanunsuz azadlıqdan məhrum etmə, qanunsuz telefon danışqlarına qulaq asmaq, rüşvət almada və digər ağır cinayətlərdə təqsiri bilən bir əzəzil məmur arasında fərq yoxdur?"

Ə.Həsənov deyir ki, Akif Çovdarova tələb olunan cəza ictimai şüurda hakim olan "adamin varsa çap-tala" düşüncəsini bir qədər də bərkidəcək: "Belə çıxır ki, arxa-dayağın varsa vəzifədən, dövlətin gücündən istədiyini kimi istədiyini şəxsə qarşı istifadə edib talançılıq, quldurluq, vəzifə səlahiyyətlərini aşma və bu kimi digər cinayətlərlə eninə-geninə məşğul ola bilərsiniz. Arxa dayağın yoxdursa, deməli, qanunun ən sərt üzünü görəcəksən".

Hüquqşünas deyir ki, dövlət ittihamçısının A.Çovdarova ən yuxarı həddən aşağı cəza istəməsi prosesin sonu deyil: "Hakim prokurorun istəyinə bağlı deyil. Yəni hskimin səlahiyyəti var ki, prokurorun istədiyi cəzadan daha artıq müddətə cəza müddəti təyin etsin. Amma Azərbaycanda bu praktika geniş yayılmayıb. Adətən məhkəmələr prokurorun istədiyi və ya daha aşağı cəza təyin edir. Çox nadir hallarda hakim daha

çox cəza təyin edir".

Bununla belə, Ə.Həsənov zərərçəkənlərin də A.Çovdarova daha artıq cəza təyin olunmasını tələb etmək hüquqlarının olduğunu bildirib: "Zərərçəkənlər cəzadan narazı qaldıqları halda, yəni Akif Çovdarova 20 ildən daha aşağı cəza təyin edildiyi halda apelyasiya şikayəti verib cəzanın 20 ilə çatdırılmasını tələb edə bilərlər".

Ə.Həsənov A.Çovdarova cəza təyin olunarkən onun xəstəliklərinin nəzərə alınmalı olduğunu deyib: "Akif Çovdarov hələ ibtidai istintaqdan başlayaraq xəstəliyi ilə bağlı azad olunmasını tələb edirdi. Təqdim etdiyi sənədlərdən belə aydın olurdu ki, onun çoxsaylı ağır xəstəlikləri var. Amma o, uzun illər həmin xəstəlikləri ola-ola vəzifədə qalıb, həmin illər ərzində indi ittihamda yer alan və almayan çoxsaylı cinayətləri törədib. Xəstəni də mühakimə etmək, ona cəza təyin etmək olar. Ona qanunda nəzərdə tutulan ən yüksək həddə cəza təyin olunmalıdır. Sonradan isə xəstəliyini nəzərə almaq olar. Digər tərəfdən, bu gün Azərbaycanda hamı bilir ki, eger sən pulun varsa, pulun həm də çoxdursa azadlıqdan məhrum etmə yerində kef edirsən. Pulunu verirsən, özünü atrişsan sanitar-tibbi hissəyə, rahat yaşayarsan. Akif Çovdarov həbs olunandan az sonra Bakı İstintaq Təcridxanasının sanitar-tibbi hissəsinə köçürülüb. O, digərləri kimi daha şəraitəz kamerada saxlanılır. Onun qaldığı tibbi-sanitar hissədə 24 saat duş, isti-soyuq su, havalandırma sistemi və digər

zəruri şərait var. Halbuki Azərbaycan vətəndaşlarının çoxunda belə bir şərait yoxdur. Akif Çovdarov 15 il, 20 ilə həbsdə saxlanılarsa da, pulla özünə şərait qura bilər. Əlbəttə ki, vəziyyəti sağlamlığı ilə əlaqəli pisləşə bilər və bu zaman onun həbsdən azad edilməsi məsələsinə baxıla bilər. Yeni əvvəl ən ağır cəzanı təyin edib bütün vəzifəsindən sui-istifadə edib qanunsuzluq edənlərə qanunun sərt üzünü göstərmək hava-su kimi vacibdir. Bundan sonra humanizm prinsiplərinə də müraciət edib xəstəliklərini nəzərə almaq, onu azad etmək olar. Akif Çovdarovun etdiyi əməllər çox dəhşətli əməllərdir və ölkənin xüsusilə iqtisadi sektorun çökməsinə qədər gətirib çıxarıb. Akif Çovdarova 20 il cəza təyin olunması Azərbaycan məhkəməsinin özü üçün də çox vacibdir. Əks halda Azərbaycanda gələcəkdə Akif Çovdarovun etdiyi əməllər təkrarlanacaq".

Qeyd edək ki, A.Çovdarov 2015-ci ilin noyabr ayında həbs edilib. Səbəylə Rayon Məhkəməsi tərəfindən onun barəsində

4 ay müddətində həbs qətimkan tədbiri seçilməsi barədə qərar çıxarılib. Sonra A.Çovdarovun barəsindəki həbs qətimkan tədbirinin vaxtı bir neçə dəfə uzadılıb. O, Cinayət Məcəlləsinin 145.3 (Qanunsuz azadlıqdan məhrum etmə ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin ölümünə və ya digər ağır nəticələrə səbəb olduqda), 179.3.1, 179.3.2 (Mənimsəmə və ya israf etmə mütəşəkkil dəstə tərəfindən külli miqdarda törədildikdə), 181.3.1, 181.3.2 (Quldurluq mütəşəkkil dəstə tərəfindən külli miqdarda əmlak əldə etmək məqsədi ilə törədildikdə), 182.3.1, 182.3.2 (Hədə-qorxu ilə tələb etmə külli miqdarda əmlak əldə etmək məqsədi ilə törədildikdə), 228.4 (Qanunsuz olaraq qaz silahını, soyuq silahı, o cümlədən soyuq atıcı silahı əldə etmə, satma və ya gəzdirmə), 302.1, 302.2 (Gizli qaydada informasiya alınması üçün nəzərdə tutulmuş texniki vasitələrdən istifadə edilməklə əməliyyat-axtış fəaliyyəti haqqında qanunvericiliyi pozma), 311.3.1, 311.3.2, 311.3.3, 311.3.4 (Rüşvət alma qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs və ya mütəşəkkil dəstə tərəfindən hədə-qorxu təbii olunmaqla külli miqdarda və təkrar törədildikdə), 313 (Vəzifə saxtakarlığı), 341.2.1, 341.2.2 və 341.2.3-cü (Bir qrup şəxs tərəfindən silah təbii olunmaqla hakimiyyətdən sui-istifadə etmə, hakimiyyət həddini aşma və ya hakimiyyətdən istifadə etməmə ağır nəticələrə səbəb olduqda) maddələri ilə ittiham olunur.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Tanınmış futbolçu ilə DYP arasında qalmaqal

Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin Dövlət Yol Polisi İdarəsi yol polislərinin tanınmış futbolçu Rəşad Sadiqovdan rüşvət alınması ilə bağlı məlumatı münasibət bildirib.

Bakı Şəhər Dövlət Yol Polisi İdarəsinin (BDYP) bölmə rəisi, polis polkovniki Vaqif Əsədov "Report"a açıqlamasında bildirib ki, futbolçudan rüşvət alınması ilə bağlı xəbərlər tamamilə əsassızdır.

O vurğulayıb ki, R.Sadiqov heç bir araşdırma aparmadan Yol Patru Xidmətinin əməkdaşlarını əsassız olaraq ittiham edərək yalan məlumat yayıb: "O, 10-SS-606 dövlət qeydiyyat nömre nişanlı, "Maserati" markalı

Vaqif Əsədov: "Rəşad Sadiqov cəriməni ödəməmək üçün DYP-nin fəaliyyətinə kölgə salmağa çalışıb"

avtomobil ilə hərəkətdə olan zaman təhlükəsizlik kəməridən istifadə etmədiyi üçün YPX əməkdaşları tərəfindən saxlanılıb. Avtomobilə baxış keçirilən zaman mühərrik işləmiş qazları xaric edən sistemə xüsusi cihazlar vasitəsi ilə baxış keçirilib. Məlum olub ki, həmin sistemdə səs gücləndiricidən istifadə olunub və sürücüə "KYP-647967" sayılı inzibati protokol tərtib edilib. Hesab edirəm ki, tərtib edilən inzibati protokoldakı cərimənin 500 manat olması ona təsir edib və cəri-

meni ödəmək məsuliyyətindən yayınmaq üçün mətbuata əsassız məlumat ötürməklə DYP-nin fəaliyyətinə kölgə salmağa çalışıb".

V.Əsədov qeyd edib ki, yol polisinin R.Sadiqovdan rüşvət alması barədə məlumat yayıldıqdan sonra məsələni yenidən araşdırıb: "Mənə təqdim edilən sənədlərə, səs yazılarına və görüntülərə baxandan sonra belə nəticəyə gəldim ki, sadəcə cəriməsi yüksək olduğundan Rə-

şad Sadiqov DYP-dən qeyri-adi formada qisas almaq istəyib və ona görə də bu vasitəyə əl atıb. O, idarə etdiyi avtomobilə yol hərəkəti qaydalarının tələbini pozub və yalan məlumat yaymaqla qəsdən diqqəti məsələ-

dən yayındırmağa çalışır. Hesab edirəm ki, Rəşad Sadiqov öz oyunu ilə futbolsevərlərin rəğbətini qazandıqı kimi, yol hərəkəti iştirakçısı kimi də nümunəvi avtomobil idarəetməsi ilə seçilməlidir".

Gəlin maşını

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

Nazirin nəvəsinin qəzası əhvalatında hər gün yeniliklər ortaya çıxmaqdadır. Sözləşməsi, burada "filankəsin qəzası" ifadəsi çoxmənalı almır. Türkiyədə görürsən kimsə bir qəhrəmanlıq-zad eləyəndə camaat deyir ki, qəzan mübarək, paşam-filan. İndi bu da bizim qəhrəmandır, neyləyə bilərik. Elçibəy demişkən, gedib İsveçrədən xalq götürməyəcəyik ki. Olan budur. Bir ata sözü də yazım, qoy desinlər nə müdrik adamdır: "Malımız budur, Yarısı sudur, Alsan da budur, Almasan da budur". Bu ata sözünün xiyar tərkibli variantı da var, ancaq onu burda yazmaq milli mentalitetimizə ziddir, bilənlər bilməyənlərə danışsın. (Bu da bir qəribə şeydir ki, millətin ata sözü və məsəlləri onun milli mentalitetinə, mənəviyyatına uyğun gəlməyib ayıb sayılır. Əcəb milli problemdir).

Uzun sözün qısası, indi də qəza günü nəvənin ortadan qeyb edilməsi, qəza anının videoregistratordan silinməsinin xirdalıqları ortaya çıxmışdır. Sən demə bir deputat var, həmin nazirin yerlisidir, həmişə onu müdafiə edir - bax o deputatın qardaşı oğlu yol polisində həmin video-mideo işinə baxmış, götürüb zapisləri silibdir. Başqa qardaşoğlu da narkoman tutmağa, bir əmiuşağı "Gəlinvaqen" bəzəməyə, bir baldıznevəsi xəstəxanadan adam qaçırtmağa yarayırmış. Qısası, hər yerdə bunların adamları var imiş, hətta dəqiq məlumat var ki, İsrail-Fələstin münaqişə bölgəsində aranı qatanlardan biri də Əli müəllimin bacısı qızının əridir. Axırda Üsəma bin Laden bunların qohumu çıxacaq, görürsünüz. Elə bu da terrorçuların "Galenvaqen"i idi, adı qafiyə səslənirdi.

Bu arada "Gelandevagen" maşınları başqa tema yaradıbdır. Bakıda küçədə bu maşından 4 dənəsi gəlin maşınının qabağınca, saatda 30 kilometr sürətlə gedirmiş. Nəticədə camaat tıxac düşübmiş.

Əcaib maşındır. Bərk sürəndə də camaat narazı qalır, yavaş sürəndə də. Almanlar bunun istehsalını tamam dayandırsa yaxşı olardı. Hələlikse dövlət yol polisinin sözcüsü Vaqif müəllimdən tükürpədicə açıqlama gəlir, deyir o maşınları axtarıq, tutub cəza verəcəyik.

Göründüyü kimi, yol məsələsi, yol əhvalatları xalqımızın taleyində ciddi rol oynayır. (Bunun kinosu da var, adı elə "Yol əhvalatı"dır). Yol mədəniyyət deməkdir - bunu uşaq vaxtı eşitmişəm, ancaq düzü bilmirəm kimin aforizmidir. Bəlkə Lenin deyibdir, bəlkə Brejnev. Ya da elə qaçqınkom sədri Əli müəllim. Nə biləsən. O qədər müdrik adamlarımız var ki. Məsələn, dünən beynəlxalq avtovağzalda bizim avtobusa (marşrut açmamışam, göz qaytarmaq üçün belə yazıram) bir nənə hücumu keçmişdi, sürücünü yarım dəqiqəyə az qala infarkt edəcəkdi. Təkidlə soruşurdu ki, bu avtobus "Çənlibel" restoranına, "Azadlıq prospekti" metrosuna gedirmi, getmirsə niyə getmir, heç axırda da getmirmə və nəhayət camaatın hamısını düşürdəndən sonra da ora getməyəcəkmi. Dəhşət müdrik ağ-birçək idi, qarşısında baş əyirəm. Elçiyə aparsan qız evini yarım saata çərləyib genosidə uğradar, sən də canın dincələr.

Bəli, yol əhvalatları, "Gəлиндəbəvaqen"dən qorunmaq üsulları, yolda bunların gəlin korteji qabağımıza çıxsın nə etməliyik, bərk gedəndən necə qorunmalı, yavaş gedəndən necə ötürməli - bunlar hamısı orta məktəb dərslərinə salınıb millətin burnufırtılı uşaqlarına öyrədilməlidir. Bir filoloji kəşfi də yazım bu arada: əgər Dədə Qorqud o vaxt gəlinə ayran adı qoysaydı, bəlkə gəlin maşınlarımız indi Citroen-dən seçilərdi. "Galendavegen" - almanca "evimizə gəlin gəlir, sıgallayıb telin gəlir" mənasını verir. Özünə hörmət qoyan gəlin mütləq bu maşında gəlməlidir. Yolda hansısa yetimin belindən keçmək də uğurlu sayılır. (Kasib gəlinlər bu məqsədlə boşqab qırır). Adam tanıyram, köhnə toy videosundan "Jiquli"ni çıxarıb ora "Gəlinvaqen"i montaj edibdir. Bu işə baxan xüsusi videostudiyalar var. Pərdə tikdirmək qədər vacib iş sayılır.

İndi söz əlaqədar təşkilatlarıdır.

Moskvadan qəzəbli reaksiyalar düşmənin təlaşını artırır

Rusiya-Ermənistan müttəfiqliyi sınaqla üzəlişib. Daha çox da rəsmi İrəvanın son vaxtlar Rusiyanı qıcıqlandıran addımlar atması, hətta xarici siyasəti şaxələndirmək istəyini ortaya qoyması, o sırada bir ayda Rusiya əleyhinə olan iki NATO təliminə qatılması, habelə noyabrda Avropa Birliyi (AB) ilə çərçivə sazişi imzalamağa hazırlanması Ermənistanın öz ağasına qarşı riskli demarşları kimi qiymətləndirilir.

İşğalçı ölkə ilə bağlı bu gelişmələr artıq Rusiyadakı Kremlə yaxın ekspertlər səviyyəsində də həm fikse, həm də təhlil edilməkdədir. Ötən sayımızda qeyd elədiyimiz kimi, hətta məsələn, Rusiyadakı er-

Ermənistanda müharibə xofu - şimal hədələri hədəfə dəyib

İşğalçı ölkə "2-ci Ukraynaya çevrilə" bilər; erməni politoloq: "Rusiya Azərbaycanı bizə qarşı yeni müharibəyə sürükləyir..."

məniperəst "Regnum" agentliyinin baş redaktoru, Kremlə yaxınlığı ilə tanınan politoloq Modest Kolerov Ermənistanın NATO-ya, Qərbe qarşı son gedişlərinə qəzəbli reaksiya verib - özü də 1in.am erməni saytına müsahibəsində.

Bundan bir gün sonra isə Rosbalt.ru nəşri Ermənistanla bağlı böyük və daha sərt bir tənqidi məqalə dərc edib. Keçən sayımızda bu barədə yazmışıq. Həmin məqalədə İrəvanın Moskvaya sədaqəti şübhə altına qoyulur və o, açıqca hədələnilir, "özünü yaxşı aparmazsa", xarici siyasətdə bir neçə "stulda" oturmaq siyasətini davam etdirər, Moskvanın onu Qarabağla cəzalandıra biləcəyi xüsusi vurğulanır.

Erməni siyasi şərhçilər də belə görünür ki, vəziyyətin fərqi qındırirlər. Musavat.com-un verdiyi xəbərə görə, bu xüsusda 1 in.am nəşrinin analitiki Sarkis Arsrunu yazır: "Rusiya Ermənistanın Gürcüstandakı NATO təlimlərində iştirakını həzm edə bilmir. Hətta bu iştirak Kremlin özü ilə razılaşdırılsa belə, Vaşinqtonun Rusiyaya qarşı yeni sanksiyalarından və ABŞ-ın vitse-prezident Maykl Pensin Gürcüstana səferindən sonra vəziyyət kəskin

dəyişib. Bir neçə Rusiya nəşri Ermənistanın Rusiyaya sadiqliyini açıq-aşkar şübhə altına qoymağa başlayıb".

Erməni politoloq bu yerdə Modest Kolerovun adını çəkir, onun məsələdə yetərincə sərt mövqə ortaya qoymasına və aşağıdakı sitatına bir daha diqqət yönəldir: "Kolerov deyib: "Ermənistan özü deyirdi ki, NATO ilə həmrəylik içindədir. Ancaq bu həmrəylik Türkiyə və Azərbaycanla birgə iştirak fonundadır. Və əgər Ermənistan Türkiyə və Azərbaycanla birgə belə layihələrdə iştirak edirsə, bu, o deməkdir ki, Rusiya ilə birləşmiş qruplaşma ona lazım deyil. O zaman qoy İrəvan Türkiyə və Azərbaycanla barışmaq üçün NATO-nu çağırınsın". Beləcə, rusiyalı məmurlara öz mesajlarını və ya hədələrini müvafiq auditoriyalara nəyin bahasına olursun çatdırmaq taktikası xasdır... Deməli, "qoy İrəvan Türkiyə və Azərbaycanla barışmaq üçün NATO-nu çağırınsın" ifadəsi ilə də Kolerov diplomatik şəkildə bizə işarə edir ki, NATO təlimlərində iştirak Ermənistanla çox baha, hətta ola bilər ki, Qarabağda müharibə he-sabına başa gələcək".

Erməni şərhçi məqaləsini bu sözlərlə bitirir: "Moskvada Azərbaycanın yeni müharibəyə başlaması üçün kart-blans verməyə "legitim" əsas tapırlar. Guya Ermənistan hakimiyyəti öz xarici siyasətini dəyişib. Yeni Kreml işarə vurur ki, əgər İrəvan NATO ilə əməkdaşlığa davam eləsə və ya hətta Alyansla yeni anlaşma imzalasa, o zaman bütün bunlar Azərbaycanı Ermənistanla qarşı yeni bir müharibəyə sövq edə bilər - günah da Ermənistanın "qərbönlü" hakimiyyətinin üzərində qalar".

Söz yox ki, Ermənistanı ram eləmək üçün Rusiya qədrindən artıq rıçaqlara malikdir. Onları sadalamağa lüzum görmürük. Daha biri isə az yuxarıda qeyd edildi - Kreml cəmi bir həftəliyə Qarabağ məsələsində neytral qalarsa, qarışmasa və işğalçı Ermənistanın arxasında durmayacağına işarə versə, Azərbaycan qısa zamanda işğal altındakı ərazilərin əhəmiyyətli bir hissəsini azad edər. Erməni tərəfini ən çox təlaşlandıran budur.

Bununla belə, erməni toplumunda anti-Rusiya ovqatı da var və hətta son vaxtlar güclənib. Bununla bağlı digər erməni politoloqu və şərqşünası Karine Ge-

vorkyanın qeydləri maraqlıdır. Musavat.com onun fikirlərindən aşağıdakı sitatı təqdim edir: "Ermənistanda anti-Rusiya əhvalı ilə bağlı situasiya kritik nöqtəyə yaxınlaşır. Əgər Qərb ölkədə ən aktiv şəkildə fəaliyyət göstərsə, Rusiya hakimiyyətinin müttəfiq ölkələrin cəmiyyətləri ilə yetərli işləmir. Ermənistanda çoxlu sayda Qərb fondları və Amerika yönümlü siyasətçilər var... Bu zaman üstəlik, ABŞ-dakı erməni icmasının təsir imkanları da nəzərə alınmır... Ermənistan elə Ukrayna kimi bir yerdir: burda da eyni şəkildə oliqarxlarla işləyir, cəmiyyətlə işləmirlər. Bizdə bir-cə Rusiyayönlü resurs, bir-cə Rusiyayönlü siyasətçi də yoxdur. Biz onların hamısını itirmişik. Ukraynadakı vəziyyətin oxşar bizdədir və biz bu situasiya qırılma həddinə çatıb".

Yuxarıdakı şərhçilərdən də göründüyü kimi, Rusiya-Ermənistan müttəfiqliyi əslində özünün ən gərgin dövrlərindən birini yaşayır. Bu dönmənin kulminasiyası isə yəqin ki, payızda Ermənistanın AB ilə çərçivə sazişi imzalayacağı tarix olacaq. Bir şey aydındır ki, müttəfiqlik sınağından itki ilə çıxacaq yeganə tərəf məhz işğalçı Ermənistan olacaq.

□ **Analitik xidmət**

Azərbaycanın yaxın əlaqələri olan ölkələrdən biri kimi İsraildə səfirliyinin olmaması məsələsi son günlərdə yenidən müzakirə mövzusunda çevrilib. Milli Məclisin yəhudi əsilli deputatı, Azərbaycan-İsrail Parlamentlararası Dostluq Qrupunun rəhbəri Yevda Abramovun "Yeni Müsavat"dakı son müsahibəsindən sonra səfirlik məsələsi yenidən aktuallaşdı.

Azərbaycanın İsraildə

səfirliyinin olmamasının əsl səbəbi

Onun dediklərinə həmkarı, Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri Fərc Quliyev tərəfindən qəzetimizdə dərhal dəstək gəldi. Partiya sədri təcili şəkildə İsraildə səfirliyimizin açılmasının vacibliyini qeyd edərək, əks təqdirdə ermənilərin bundan istifadə edəcəklərini dilə gətirdi.

Qeyd edək ki, İsraildə səfirliyimizin olmaması zaman-zaman gündəmə gəlir. Amma buna mane olan əsas səbəblər açıqlanmışdır. Hakimiyyət nümayəndələri də daim əsas səbəbləri açıqlamaqdan yayınmırlar. Maraqlıdır ki, müstəqil ekspertlərin də bu məsələ ilə bağlı şərhləri real faktlara söykənmir. Sanki əsas səbəblər açıqlansa, iki ölkə arasındakı əlaqələrə ciddi zərbə olar.

Azərbaycanın Rusiyadakı keçmiş səfiri, politoloq Hikmət Hacızadə hesab edir ki, İsraildə səfirlik açma bilməməyimizə səbəb İslam təassübkeşliyimizdir: "Ərəb-İslam dünyası ilə bir olma istəyimiz də səfirlik açmağımıza mane olur. Bundan əlavə, İslam Konfransı Təşkilatının üzvü olmağımız da əngəl yaradan amil-

Hikmət Hacızadə: "Azərbaycan bir milyardlıq müsəlman dünyası ilə üz-üzə gəlmək istəmir"

lərdən biridir. Burada Qüds məsələsi də mühüm rol oynayır. Bu

məsələdə Azərbaycan bir milyardlıq müsəlman dünyası ilə üz-üzə gəlmək istəmir. Əsas səbəb budur. Azərbaycan bu ölkə ilə əməkdaşlıq edir, amma açıq şəkildə İsrailə dostluq etmir. İsraildə səfirliyi olan müsəlman ölkələri bu qərara gəliblər ki, müsəlman dünyasını vecimizə almayaq, bildiyimizi edək. Amma Azərbaycan başqa qərar verib. Məsələnin əsas mahiyyəti məhz budur".

Böyük Quruluş Partiyasının sədri, deputat Fazil Mustafa heç nəyi düşünmədən İsrail

idə səfirliyimizi açmağın vacibliyindən danışırdı: "Onsuzda Rusiya bizə dəstək vermir. Biz hansı ölkə ilə əlaqələr quruqsa, bunun başqalarına nə dəxli? Bu gün İsrailə silah alırıq, yaxın əməkdaşlığımız var, amma kim bizə deyir ki, niyə belə edirsiniz? Ona görə də düşünürəm ki, bu məsələ ümumiyyətlə müzakirə mövzusu olmamalıdır. İstənilən vaxt bunu etməliyik. Ümid edirəm ki, bu istiqamətdə müəyyən addımlar atılacaq və səfirlik açılacaq. Müsəlman dünyası ilə də əlaqələrimiz genişlənməlidir. Amma müsəlman dünyası da reallığı qəbul edir ki, biz bütün hallarda özümüzü qorumaq üçün müəyyən addımlar atmaq məcburiyyə-

tindəyik. Çünki erməni işğalından Azərbaycanı qoruyacaq heç bir qüvvə yoxdur. Azərbaycan özünü dostlarla tapmalı, hamı ilə münasibətləri bərpa etməlidir ki, normal vəziyyətdən çıxıb bilsin. Ona görə də İsraildə səfirlik açmağımızın heç bir ölkəyə ziyanı yoxdur. Əgər bu hər hansı bir ölkəyə qarşı çevrilsəydi, bunu anlayışla qarşılamaq olardı. İndi heç bir ölkəyə qarşı çevrilməyib. Buna görə də, səfirliyi açmaq lazımdır".

□ **C.ABBASLI**

Karapetyana olar, Dilqəm Əsgərova yox?

Elşad PAŞASOY
epashasoy@yahoo.com

Ermenistanın baş naziri 3 gündür Azərbaycandır. Karen Karapetyan 72 saatdır Qarabağdadır! İcazəsiz-filansız, saymazıya suveren ölkənin hüduddlarına daxil olub, işğal altındakı ərazilərdə "at oynadır".

Bu günlərdə bir beynəlxalq təşkilat, bir həmsədr ölkə, nəhayət, Qarabağda hər atəş səsinə diksinərək bəyanat verən bir diplomat "Karen, sənin Azərbaycan ərazisində nə ölmü var" deməyib. Elə demədiyi üçün Karapetyan Kəlbəcərdə su zavodunun təməlləşmə mərasimində iştirak elədi, Azərbaycanın sərvətlərinin talanması istiqamətində daha bir layihənin əsasını qoydu.

Beynəlxalq aləmin riyakarlığı səbəbindən Karapetyan Ermənistanın Azərbaycanın içərilərinə - Ağdərəyə açılan ikinci magistral yolun asfaltlanması işinə tamaşaya getdi!

Bunlar ilk 48 saatda olmuşdu. Karapetyan görəndə ki, onun Azərbaycanda peyda olmasına heç kim reaksiya vermir, "rədd ol" demir, heyasızlığını davam etdirdi, Əsgərana gəldi, oradan Xocavəndə keçdi, ardınca Ağdərə ərazisinə başını soxdu və Azərbaycan əsgərinin ovcunun içindəki Talış kəndinə qədər gəldi, buradakı ev tikintilərinə, su çəkilişinə, tütün sahələrinə baş çəkdi, sonra da katerə minib su deryaçasında cövlan elədi.

Haqlı olaraq deyib bilərsiniz ki, burada Azərbaycan əsgərinin raket zərbəsi bas edərdi. Təbii ki, hər birimizin arzusu-istəyidir. Ancaq aprel döyüşlərindən sonrakı vəziyyət də göstərdi ki, beynəlxalq şərtlər hələlik Azərbaycanı ehtiyatlı davranmağa vadar edir. Azərbaycan ordusu növbəti döyüşlərə başlasa, hər kəs anlayır ki, bu, ölüm-qalım savaşı olacaq, bölgədə fəlakətlər yaşanacaq. Odur ki, Bakı məsələnin dinc yolla həll olunmasına çalışır və vasitəçiləri də Ermənistanla təzyiqli göstərməyə çağırır.

Amma bunun əvəzində Ermənistanın baş naziri Kəlbəcər meşələrində gəzir.

3 il əvvəl Dilqəm Əsgərov, Şahbaz Quliyev və Həsən Həsənov Kəlbəcərə, doğmalarının məzarını ziyarət etmək, yurd-yuvalarına baş çəkmək üçün getmişdilər. Erməni işğalçıları Həsəni qətlə yetirdilər, "məhkəmə" qurub Dilqəmə ömürlük, Şahbaza isə 22 illik həbs verdilər.

O hadisədən illər keçib, amma bu insanlar Şuşada işğəncə altında saxlanıldığı halda, heç bir beynəlxalq təşkilat onların azad olunmasını ermənilərdən tələb eləmir.

Dilqəmin dedə-baba yurdunda qandallanmasına susan dünya Ermənistanın baş naziri Karapetyanın Kəlbəcərə səfərinə də susur.

Uzun fasilədən sonra ötən həftə Şahbazdan ailəsinə məktub gəldi. Bacısı deyir ki, anası hələ də elə bilir Şahbaz Rusiyadadır. Dilqəmin anasına da eyni sözü deyiblər. Dilqəm Əsgərovun atası dünyasını dəyişdi, ailəsi çalışdı ki, xəbər oğula çatmasın. Kəlbəcər girovu hələ də "atama yaxşı baxın" yazır.

Bunlar dəhşətli məsələlərdir. Adamlar öz torpağında girovdur, işğəncə altındadır və səsləri heç yere çatmır.

Qarabağa qanunsuz gətirdiyi üçün həbs edilən blogger Aleksandr Lapşin eyni zamanda üç ölkənin vətəndaşı olsa da, ona Rusiya sahib çıxmağa çalışdı, çeşidli təzyiqlərə əl atdı. Amma Rusiya öz vətəndaşı olan Dilqəm Əsgərovun girovluqda saxlanılması barədə jurnalistlərimizin suallarına belə cavab verməyib bu günədək.

ABŞ Dövlət Departamenti Rusiya prezidenti Vladimir Putinin Gürcüstanın separatçı regionu Abxaziyaya səfərinə dərhal sət etirazını bildirdi. Bəyanatı xatırladaq: "ABŞ Rusiya Federasiyası prezidenti Vladimir Putinin Rusiya tərəfindən işğal olunmuş Gürcüstan ərazisi Abxaziyaya səfərinə qəbul edilməz və Moskvanın iştirakçısı olduğu Cenevrə beynəlxalq müzakirələrinin prinsiplərinə zidd sayır".

Vaşinqton Rusiyadan öz qoşunlarını əvvəlki mövqelərə çəkməyə və Abxaziya ilə Cənubi Osetiyanın tanınması barədə qərarına yenidən baxmağa da çağırır.

Amma Ermənistanın baş naziri neçə gündür Qarabağdadır, ABŞ Dövlət Departamenti bu müdaxiləyə məhəl qoymur. Səbəb nədir? Necə olur Putinlə üz-üzə gəlməyə qərar verən ABŞ Karapetyan qarşısında aciz duruma düşür? Çəkinəcəkləri bir şeyləmi var? Bəlkə Ağ Ev administrasiyasını erməni lobbisi idarə edir? Desinlər, işimizi bilək.

ABŞ Rusiyaya sanksiya tətbiq edir, Krımı Ukraynaya qaytarmağa çağırır, amma Ermənistan "Qarabağı azad et" demir. Avropa ölkələri Rusiya baş nazirinin müavini Roqozinin təyyarəsini separatçı Dnestriyanıya enməyə qoymur, amma Ermənistan baş nazirinin Qarabağda veyillənməsinə göz yumurlar...

Bu, nə siyasətdir, nə ikiüzlükdür?!

Rusiya Bakını Amerika raketləri ilə "vurur"...

Elçin Mirzəbəyli: "Rusiyaya heç bir halda etibar etmək olmaz"

Amerikanın nüvə raketlərinin Cənubi Qafqaz ölkələrində ola biləcəyi ilə bağlı xəbərlər yayılıb. Bu barədə Rusiyada dərc olunan "Versiya" qəzetində işıq üzü görmüş "Şərqi Avropada orta və qısa mənzilli raketlərin yerləşdirilməsinə Moskva nə ilə cavab verəcək" məqaləsində deyilir. Məlumatı virtual.org saytı yayıb.

"Amerikanın kiçik uçuş müddətinə malik nüvə başlıqları bu yaxınlarda Gürcüstanda, Azərbaycanda və Ermənistanda peyda ola bilər", məqalədə qeyd olunur. Nəşrin bildirdiyinə görə, Moskva artıq indidən amerikalıların hərəkətinə adekvat cavab verməlidir.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli məqalənin dərc olunmasında bir sıra məqsədlərin olduğunu düşünür: "Naşa Versiya" nəşri Gürcüstan, Azərbaycan, Ukrayna və Moldovada ABŞ-in qısa məsafəyə uçuş üçün nəzərdə tutulmuş nüvə başlıqlarının yerləşdirilməsi ehtimalını irəli sürüb. "Şərqi Avropada orta və qısa məsafəli raketlərin yerləşdirilməsinə Moskva nə ilə cavab ve-

rəcək" adlanan yazıda Rusiyanın ətrafındakı həlqənin daralmasından və Kremlin sovet dönəmində olduğu kimi bufer bölgələrinə malik olmasından söhbət gedir. Yazı müəllifləri ABŞ-in Venesuelaya qarşı təzyiqlərini də Rusiyanın bu ölkədə öz hərbi bazasını yerləşdirə biləcəyi perspektivi ilə əlaqələndirirlər. Rusiyada Kremlin idarəçiliyində olan nəşrlərdə hər gün yüzlərlə belə ehtimallar irəli sürülür. Bu isə sanksiyaların Moskva üçün ciddi psixoloji təsirinə xüsusi qabartmaqla ənənəvi "Bütün dünya Rusiyaya

tan, Azərbaycan, Ukrayna və Moldovanın adlarının çəkilməsi isə çox güman ki, GUAM-in yenidən aktivləşdirilə biləcəyi ehtimalı ilə bağlıdır. Rus analitikləri bütün, hətta ən ağılagəlməz versiyaları belə nəzərdən keçirirlər. Burada isə şübhəsiz ki, bir neçə məqsəd var: Rusiya ictimaiyyətinin təzyiqlə altında saxlanılması və mümkün etirazlara qarşı xarici düşmən faktorunu qarşısında önleyici ideoloji tədbirlərin həyata keçirilməsi düşmənlərin çoxluğunu xüsusi qabartmaqla ənənəvi "Bütün dünya Rusiyaya

□ **CAVANŞİR**

Ona qalsa, Adebayor da...

Samir SARI

Təxminən 9 il öncəydi, bir dostum futbol totalizatorunda bir neçə dəfə ard-arda 60-70 manatlıq uduşlar qazanmışdı və təbii olaraq qızıışmışdı, yeni-yeni mərclərə girirdi. Bir gün o, xəbər verdi ki, bəs, bu dəfə fərqli bir mərcə pul qoyuluşu edib. Nəymiş? "Şevçenkonun, Raulun, Ronaldonun və Adebayorun qollarına stavka qoymuşam. Toplamda 22 əmsaldır. 10 manat qoyuram, 220 manat qazanıram", - dedi həmkarım.

Çox real mərc idi. Uduş ehtimalı böyükdü. Həmin vaxt Şevçenko da, Raul da, Ronaldo və Adebayor da, demək olar ki, hər oyunda qol vururdular, bu dəfə də vursaydılar, dostum 220 manat qazanacaqdı.

Ertəsi gün oyunların bəzilərinə baxdım, bəzilərinin də nəticələrini öyrəndim. Məlum oldu ki, Şevçenko da qol vurub, Raul da, Ronaldo da. Qalırdı bircə Adebayor. Onun oynayacağı matç isə çox gec başlayırdı.

Ertəsi gün işə gedəndə gördüm, dostumuzun qanı qaradır. Soruşdum, nə olub. Dedi, hessad, alçaq Adebayorun üzündən 220 manat uduzdu. Zarafatla dedim, Adebayorun boyu 2 metrdir, nə alçağı...

Heç demə, oyun başlanana qədər artıq o, bu pulu cibində hesab edirmiş, deyirmiş, hər oyunda qol vuran Adebayor bu zəif komandaya da, əl-əlbət, bir qol vurur. Ancaq boyu iki metr olan "alçaq" Adebayor onun etimadını doğrultmayıb, zəif oynayıb, hətta deyəsən, ayağına top dəyməyib.

Sözü nəyə gətirirəm? Sırağün Adebayorun oynadığı bir oyuna baxdım. İstanbulun "Başakşehir" komandası ilə İspaniyanın "Sevilya" komandası qarşılaşdı, Adebayor da meydana "Başakşehir" tərəfdən çıxmışdı. İnsafən, o, bir neçə dəfə fərdi ustalıq nümayiş etdirdi, yorulmadan ora-bura qaçdı, dribling etdi, rəqiblərini qorxu altına saxladı və s. Amma mən ona fikir verdim ki, iki metrlik adam azı 15 dəfə hava mübarizəsinə qoşuldu, cəmi bircə dəfə başına top dəydi, qalan neçə dəfə topa tullandısa, bir dəfə də, türkün sözü, başanlı olmadı.

Amma heç kəs onu fitə basmadı. Hətta bir neçə dəfə ustaca hərəkətlər edəndə azarkeşlər tərəfindən alqışlandı. Bununla belə, bu, o demək deyil ki, Adebayor bir-iki oyunda da belə oynasa, yeni komandasına faydalı olmasa, qol vurmasa, azarkeşlər yenə onu alqışlayacaqlar. Xeyr. Elə olmayacaq. Azarkeşlər onun uzun boyunu yerin dibinə soxacaqlar və klub rəhbərliyindən tələb edəcəklər ki, Adebayor qovulsun.

Hazırda Əfranın azarkeşlər tərəfindən tənqid (hətta təhqir) olunmasına bu kontekstdən yanaşmaq lazımdır.

Qol vurmur deyə adamı konkret qaralayılar. O, heç də digər komanda yoldaşlarından pis oynamır, hey irəli-geri qaçır, hücumla keçir, müdafiəyə kömək edir, ona verilən ötürmələri qəbul edib, işləyib, qol vəziyyəti yaratmağa çalışır. Ancaq Adebayordan artıq oyunçu olmadığı üçün o da hər dəfə başanlı ola bilmir. Guya Messi top itirmir ki?

Yeri gəlmişkən, 5-6 il əvvəl hansısa bir oyunda Əfran Messivari hərəkətlər, driblinglər etmişdi və mən bir köşə yazısında onu "Azərbaycanın Messisi" adlandırmışdım. O sözə görə peşmanam mı? Əsla. Hər futbolçunun bir eşi-yoxuşu olur.

İndiki gənclər bilməz, amma Gəncədəki məhəlləsində "Maşdı" ləqəbi ilə tanınan Maşallah Əhmədov "Neftçi"də altı-yeddi il eləcə top dalınca sprinter kimi qaçmaqdan (bəzən topa çatır, ötürdü də) başqa bir iş görmürdü, gün gəldi, necə forma yığdısa, bir müddət SSRİ çempionatının bombardiri oldu, "Sovetski sport" qəzeti ona "Molodets Maşalla" başlıqlı xüsusi məqalə həsr etdi.

Yaxud elə oyunçular (məsələn, Ronaldinyo) da olur ki, gəncliklərində çox parlaq oynayırlar, meydançada xarüqələr yaradırlar, amma yaşlaşanda sönüklər.

Ortada 7 il futbol oynamayan Banişevski təcrübəsi də var. Rəhmətlik yaşlı vaxtında 15-20 dəqiqə meydana çıxırdı, bir qol vurub "Neftçi"yə qələbə qazandırır.

Əfran isə hələ gəncdir. Onun meydançada tufan qopacağı günlər qabaqdadır. Yetər ki, adamı fitə basmasınlar, pisikdirməsinlər, hoydu-hoyduya götürməsinlər. Guya başqa komandalardakı başqa futbolçular ağızları ilə quş tuturlar? Elə şey yoxdur. Onlar da elə Əfran kimi oynayırlar. Hətta daha zəif. Belədirsə, nədən bir nəfər dilə-dişə düşməlidir? Haqsızlıqdır.

Mən Əfrana inanıram. Düşünürəm ki, o, elə bu il ortaya elə bir oyun qoyacaq ki, sonalar gölüne daş atılacaq və onu pisləyənlər peşman olacaqlar (hərçənd onda da deyəcəklər ki, "tənqid etməsək, yaxşı oynamazdı").

Ölkə müxalifətinin dərin böhran keçirdiyi göz önündədir. Hər keçən gün demokratik düşərgə sonu görünməyən dərəcəyə doğru yuvarlanır. Yaşadıkları böhrandan sanki bu düşərgə ya çıxmaq istəmir, ya da çıxacağına ümid etmir. Onların fəaliyyətsizliyi, düşükləri vəziyyətdən çıxış yolu axtarmamaları bunu deməyə əsas verir.

Müxalifət müstəqillik illəri ərzində ən ağır durumunu yaşayır. Təsədüfi deyil ki, ölkənin mənzərəsini dəyişəcək qarşidan gələn prezident seçkilərinə 14 ay qalır. Amma demokratik düşərgə demək olar ki, seçkilərə hazırlaşmır. Əvvəlki illərdə bir seçki bitən kimi dərhal növbəti seçkilərin hazırlıqlarına start verilir. Amma indi bunların heç biri yoxdur. Siyasi şərhçilər müxalif qurumların böhrandan çıxış yolunun olduğunu qeyd edir, hətta bu yolları belə göstərilir. Lakin bunların heç biri bu düşərgənin işinə yaramır.

Vaxtı ilə müxalifətin önəmli simalarından olan **sabiq dövlət müşaviri Qabil Hüseynli** müxalifətin böhran yaşamasının səbəblərini bu cür sadaladı: "Doğrudur, müxalifət ciddi siyasi böhran yaşayır. Bunun da əsas səbəbi xalqla aralarındaki körpülərin sınımasıdır. Əsas elektoral baza demək olar müxalifətdən kənar qalıb. Partiyalar öz qayğıları, onlar da öz qayğıları ilə baş-başadırlar. Burada əsas problemlərdən biri də müxalifət arası inteqrasiyanın mövcud olmasıdır. Yaxınlarda müxalifət bir yere yığılır. Görüş barədə rəsmi məlumat çox gec yayıldı. Görüşün nəticələri barədə belə bir qəribə bəyanat yayıldı ki, əsas məqsəd funksional əməkdaşlığın yollarının araşdırılmasıdır. Çox mücərrəd bir ifadəni ortaya atmaq əhalinin beynini daha da qarışdırdı. Bu cür mücərrəd ifadələrlə xalqı ətrafına toplamaq çox çətinidir. Xalqa birmənalı və açıq fikirlər söyləmək lazımdır ki, bəlkə bir şey alınsın. Müxalifət görünür belə intellektual bazaya malik deyil. Real situasiyanı gerçəkliyi ilə qavraya bilmirlər. Yaxud da qavrayırlarsa, ona adekvat şüarlar, siyasi taktikalar tətbiq etməyə və potensialları, ya da həvələri yoxdur. Siyasi müxalifətin içərisində həvəssizlik, ruhdandüşmə sindromunu müşahidə edirəm. Ən qəribəsi də odur ki, bu sindromu yaşamaqlarına baxmayaraq, ayrı-ayrı liderlərin qeyri-məhdud ambisiyalarını müşahidə edirik. Bu səbəbdən də müxalifət düşərgəsində birliyin yaradılması işi çox müəmmalılar və çətin görünür. Siyasi müxalifətin əhəli-dən uzaq düşməsinin əsas sə-

Müxalifət sonu görünməyən böhran içərisində Qabil Hüseynli: "Siyasi müxalifətin səsi batıb"

nin nümayəndələrini mətbuat səhifələrində çox təkəm-seyrək görürük. Onlar heç olmasa özlərinin olmayan, amma onlara yaxın olan mətbuat səhifələrində də müəyyən fikirlər söyləmək istəməzlər. Əvvəllər siyasi partiyaların bəyanatları olardı, siyasi partiyalar bu və ya digər məsələlərlə bağlı görüşüb məsləhətləşərdilər. Ən azından imitasiya xarakterli siyasi hərəkətlər edərdilər. Bunları hazırda görmürük. Bəlkə də yayın istisini yaxud müvafiq şəraitin yetişməməsinə bəhanə gətirərək, bu fikirlərə etiraz edə bilərərlər. Amma görünən odur ki, siyasi müxalifətin səsi batıb. Onların siyasi proseslərdə iştirakları demək olar görünmür. Bu görünmə küçələrə çıxma formasında nəzərdə tutulmur. Ən azından ideoloji, siyasi xarakterli diskussiyalara girişmək, müəyyən mövqeləri ortaya qoymaq, milli maraqlarla bağlı məsələlərdə öz platformalarından çıxış etmək mümkündür. Bunlar hələ ki ortalıqda yoxdur. Bu səbəbdən də siyasi müxalifətin təməkləşməsinə, yaxınlaşan seçkilər ərəfəsində ortaya güc qoyacaqlarına inanmıram".

□ Cavansir ABBASLI

lifət görünür belə intellektual bazaya malik deyil. Real situasiyanı gerçəkliyi ilə qavraya bilmirlər. Yaxud da qavrayırlarsa, ona adekvat şüarlar, siyasi taktikalar tətbiq etməyə və potensialları, ya da həvələri yoxdur. Siyasi müxalifətin içərisində həvəssizlik, ruhdandüşmə sindromunu müşahidə edirəm. Ən qəribəsi də odur ki, bu sindromu yaşamaqlarına baxmayaraq, ayrı-ayrı liderlərin qeyri-məhdud ambisiyalarını müşahidə edirik. Bu səbəbdən də müxalifət düşərgəsində birliyin yaradılması işi çox müəmmalılar və çətin görünür. Siyasi müxalifətin əhəli-dən uzaq düşməsinin əsas sə-

bəblərindən biri də, vaxtında düzgün şüarlar irəli sürmək bacarıqlarının olmamasıdır. Öz ideyalarını yaymaları üçün KİV-lərə malik deyillər. Bununla belə qüvvələrini birləşdirib müxalif fikirləri özündə əks etdirən bir sayt açmaları da üfəqdə görünür. Bu sardan onlar ideyalarını yaymaq imkanlarından tam məhrumdurlar".

Sabiq dövlət müşaviri yaxın gələcəkdə də müxalifətin böhrandan çıxacağına inanmır: "Yaxın müddətdə müxalifətin özünü səfərbər edib, konkret hədəflərlə özünü kökləməsi xeyli müşkül görünür. Çünki hələ ki müxalif düşərgə-

Pənah Hüseyn nazirlə görüş tarixçəsindən danışdı

"Heydər Əsədovla Milli Məclisdə görüşmüşəm"

Azərbaycan Xalq Partiyasının sədri, sabiq baş nazir Pənah Hüseynlə hazırkı kənd təsərrüfatı naziri Heydər Əsədov M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetində eyni vaxtda təhsil alıblar.

Maraqlıdır, Pənah Hüseyn universitet yoldaşı Heydər Əsədovla görüşürmü?

Məsələ ilə bağlı Pənah Hüseyn Modern.az-a açıqlama verib.

Pənah Hüseyn deyib ki, universitetdə təhsil alan zaman aspirant yoldaşları olub və onların vasitəsilə 1-2 dəfə

Heydər Əsədov

Pənah Hüseyn

Heydər Əsədovla görüşüb.

"Heydər Əsədovla mən Moskva Dövlət Universitetində ayrı-ayrı fakültədə təhsil almışıq. Səhv etmərsə Heydər Əsədov iqtisadiyyat ya da maliyyə üzrə təhsil alırdı.

O zaman aspirant yoldaşlarımız olub və onların vasitəsilə 1-2 dəfə Heydər Əsədovla görüşmüşəm. Universiteti bitirdikdən sonra isə Heydər Əsədovla mən deputat olan zaman görüşmüşəm. O zaman Heydər Əsədov Hesablama Palatasının sədri olub. Onunla Milli Məclisdə görüşmüşəm".

Sabiq baş nazir bildirib ki, hazırda Heydər Əsədovla şəxsi münasibətləri yoxdur.

"Mənim Heydər Əsədovla heç zaman şəxsi münasibətim olmayıb. Hazırda da Heydər Əsədovla heç bir əlaqəm yoxdur".

Sumqayıtda it dişləyən 5 yaşlı uşaq quduzluqdan öldü

Sumqayıt şəhər səhiyyə şöbəsinin müdiri: "Necə olub ki, vaxtında vaksin vurulub, amma heç bir köməyi olmayıb"

İyulun 31-də Sumqayıtın 10-cu mikrorayon ərazisində quduz it 5 yaşlı şəhər sakinini Mikayılzadə Zeynəb Elçin qızını dişləyib.

Sumqayıt şəhər səhiyyə şöbəsinin müdiri Nəriman Baxşəliyev bildirib ki, it uşağın başından dişləyibmiş. Məsələ ilə bağlı Bakı şəhər 1 sayılı Uşaq İnfeksiyon Xəstəxanasının baş həkiminin müavini Sərvər Hüseynli modern.az-a açıqlama verib. O deyib ki, Sumqayıt şəhər sakinini Zeynəb Mikayılzadə avqustun 17-də vəfat edib. "O, xəstəxanaya gətirilərkən vəziyyəti çox ağır idi. Orada daha bir vaksin də vurulub. Amma həkimlərin bütün söylərinə baxmayaraq xəstə vəfat edib".

Nəriman Baxşəliyev əzvisi-on.az-a bildirib ki, qız Sumqayıt şəhər Travmatologiya Xəstəxanasına gətirilən kimi müəy-

rib. Evdə təzadən vəziyyəti gərginləşdiyi üçün yenidən xəstəxanaya müraciət ediblər. Onu Bakı şəhər 1 sayılı Uşaq İnfeksiyon Xəstəxanasına göndəriblər. Orada daha bir vaksin vurulub".

N.Baxşəliyev bildirib ki, uşağın vəziyyəti Tibbi Şurada müzakirə olunub. "Vaksinin seriyasına baxmışam. Necə olub ki, vaxtında vaksin vurulub, amma heç bir köməyi olmayıb. Müxtəlif versiyalar var. Ola bilsin ki, uşağı keçmişdə it tutub, haçansa belə hadisə olub və ikinci dəfə it başından dişləyəndə həkimə gətiriblər. Digər ehtimal vaksinin keyfiyyətinin aşağı olmasıdır, çünki vaksin şüşədə hazırlanır. Həmçinin ehtimal olunur ki, onun immuniteti aşağıdır, kəskin hemoglobin azlığı olub. Müqavimət aşağı olanda isə virus ildırım sürəti ilə yayılır.

Bu məsələ ətrafı epidemioloji araşdırma tələb edir. Baş pediaatra bildirmişəm ki, ciddi araşdırma aparılsın. Hadisə dəqiqliklə araşdırılmalıdır ki, virus niyə sürətlə yayılıb, axı vaksin vaxtında vurulub".

N.Baxşəliyev bildirib ki, həmin gün 10 və 11-ci mikrorayon ərazisində 10 nəfəri it dişləyib: "Onların hamısına vaksin vurulub, heç birində quduzluq əlaməti yoxdur".

yən olunmuş dozada uşağa 2 dəfə vaksin vurulub. 4 gün xəstəxananın uşaq şöbəsində qalıb, sonra valideynləri evə apa-

Universitetlərin çözülməyən yataqxana düyünü

Təhsil eksperti: "Universitetlər şəhərdən kənara köçürülsəydi, yataqxana məsələsi də həll olardı..."

Yeni tədris ilinin başlamasına bir aydan da az vaxt qalıb. Bu isə o deməkdir ki, artıq universitetlərə yeni qəbul olan rayon qeydiyyatlı tələbələr Bakıya gəlib, özəri üçün müvəqqəti yaşayış yeri tapmalıdırlar.

Məlumdur ki, ölkədə tələbələr üçün əksəriyyəti müxtəlif yerlərdə kirayə mənzillərdə qalırlar. Səbəb isə əksər universitetlərimizin tələbələri yataqxana ilə təmin edə bilməməsidir. Hazırda kirayə bazarında ən ucuz mənzilin aylıq kirayə haqqı 200-250 manat arasında dəyişir. Xüsusilə də tələbələrin Bakıya qayıdışı (avqust ayında) dövründə kirayə mənzil bazarında da qiymətlər bahalaşır. Rayondan Bakıya oxumağa gələn tələbələr, onların valideynlərini də ən çox narahat edən məsələ evsizlik problemdir. Mətbuat səhifələrində də tez-tez görünür ki, tələbə adını qazanan şəxslər imkansızlıqdan, evsizlikdən təhsil almaqdan imtina edib, yenidən rayona qayıdırılar.

Bəs ölkədə hansı universitetlərin tələbə yataqxanası var?

18 mindən çox tələbənin təhsil aldığı Bakı Dövlət Universitetinin rektoru, akademik Abel Məhərrəmov bu günlərdə 2017/2018-ci tədris ili üçün BDU-ya qəbul olmuş tələbələrin sənəd qəbulu prosesi ilə tanış olub. Valideynlərlə də görüşən rektor bildirib ki, universitetin 7 min tələbəsinin məskunlaşa biləcəyi böyük yataqxana kompleksi inşa ediləcək. Lakin o, yeni yataqxananın nə zaman inşa ediləcəyini isə söyləməyib.

Nəticə olaraq, bu gün bir əsrə yaxın yaşda olan Bakı Dövlət Universiteti də tələbələrini yataqxana ilə təmin edə bilməyən universitetlər sıyahısında. Universitetin tələbə şəhərciyi hələ 2013-cü ildən etibarən tamamilə yarasız vəziyyətdədir. Şəhərciyin 3, 4, 5 sayılı binaları tam sökülüb. Məqsəd isə universitetin 2019-cu ildə keçiriləcək 100 illik yubileyinə qədər, yeni yataqxananın inşa edilməsi olub. Lakin hələ də tikinti işlərinə başlanılmayıb. Universitetdən bildirirlər ki, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abutalıbov onların layihə ilə bağlı müraciətlərinə cavab vermir. Qeyd olunur ki, Maliyyə Nazirliyi tərəfindən layihəyə vəsait ayrılması üçün icra hakimiyyəti tərəfindən inşaat sənədi verilməlidir. Lakin onlar bu sənədin verilməsini gecikdirirlər. Sənədin isə nə zaman verilecəyi məlum deyil.

Digər universitetlərdə də vəziyyət ürəkəçən deyil. Məsələn, ölkənin ən bahalı ali təhsil ocağı olan ADA Universitetinin yataqxanasında yalnız əcnəbi tələbələr qala bilərlər. Universitet yerli tələbələrə bu lüksü tanımır.

Xarici Dillər Universitetinin nəzdində olan 2 yataqxanadan birində məcburi köçkünlər məskunlaşılıb. Digər yataqxananın da bir hissəsində məcburi köçkünlər yaşasa-

lar da, orada təxminən 200-ə qədər tələbənin yaşaması üçün şərait olduğu bildirildi.

Həkim yetişdirən Azərbaycan Tibb Universitetinin tələbə yataqxanasında isə vəziyyət digərləri ilə müqayisədə qənaətbəxşdir. Bu universitetdə təhsil alan tələbələrin sözlərinə görə, hazırda universitetin 5 tələbə yataqxanası fəaliyyət göstərir. Bunlardan ikisi qızlar, ikisi oğlanlar üçündür. Digər yataqxanada isə xarici tələbələr qalırlar. Universitet ümumilikdə 1000 nəfərə yaxın tələbəni yataqxana ilə təmin edə bilib.

İqtisad və Pedaqoji universitetləri isə bir nəfər də olsa tələbəsini yataqxana ilə təmin edə bilmir. Səbəb kimi də bildirirlər ki, bu yataqxanalarda məcburi köçkünlər məskunlaşılıb. Eləcə də Azərbaycan Texniki Universitetinin də cəmi bir yataqxana binasında tələbələr qala bilərlər. Digərlərində isə məcburi köçkünlər məskunlaşılıb.

Görünən budur ki, ölkədə kirayə bazarı elə tələbələrin

hesabına qazanır. Universitetlər isə hər il təhsil haqqını artırırlar da, tələbələr yataqxana ilə təmin etmək barəsində düşünmürlər.

Təhsil üzrə ekspert Etibar Əliyev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, hələ sovet dönməndən yataqxanalar tələbələrin sosiallaşması üçün önəmli məkan olub: "Yataqxanaların idman meydanları, kitabxanaları var idi ki, tələbələr burada həm də bir-biri ilə ünsiyyət qururdular. Bu, normal təhsil üçün çox yaxşı effekt verirdi. Ali məktəblərin özlərinə yataqxana təşkil etmələri ilə bağlı problem çox uzadı. Bunun 10-15 il öncə düşünmək lazım idi. Ali məktəblərdə təhsilin təxminən 70 faizi ödənişlidir. Yüksək təhsil haqqı ilə bərabər, həm də tələbələrin yataqxanalarda qalmaları onların təhsillərinə, geyimlərinə, yeməklərinə də mənfi təsir göstərir. Yataqxanaların olması şübhəsiz ki, tələbələrin bir sıra problemlərini yüngülləşdirə bilər. Əslində universitetlərin köçürülməsi məsələsi

Evlənmək istəyən 225 nəfərdə QİÇS tapıldı

Azərbaycanda nikaha daxil olmaq istəyənlərin icbari tibbi müayinəsi tətbiq olunduğu andan cari ilin iyulun sonuna qədər müayinədən 309 224 nəfər keçib. Səhiyyə Nazirliyindən modern.az-a verilən məlumata görə, 1 iyun 2015-ci il - 31 iyun 2017-ci il tarixlərində müayinələrdən keçmiş şəxslərdən bəzilərdə müxtəlif xarakterli infeksiyalar aşkar olunsada, ümumilikdə müayinədən keçən və nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərin əksəriyyətinin sağlamlıq durumunun qənaətbəxş olduğu aşkar olunub.

Bütün dövr ərzində müayinədən keçmiş 12 594 nəfərdə talassemiya daşıyıcılığı, 1456 nəfərdə sifilis, 225 nəfərdə isə QİÇS aşkar olunub.

Qeyd edək ki, "Ailə Məcəlləsində dəyişikliklərin edilməsi haqqında" qanunun tətbiqi ilə bağlı bəzi normativ hüquqi aktların təsdiqi ilə əlaqədar, 1 iyun 2015-ci il tarixindən etibarən nikaha daxil olmaq istəyən vətəndaşlar mütləq tibbi müayinədən keçməlidirlər. Nazirlər Kabineti tərəfindən nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərin tibbi müayinədən keçmə qaydaları təsdiqlənib, tibbi müayinə olunmalı xəstəliklərin siyahısı müəyyənləşdirilib. Bu məqsədlə səhiyyə müəssisələrində zəruri şərait yaradılıb.

FHN 172 nəfəri batmaq təhlükəsindən xilas edib

Avqustun 17-sinə qədər Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Kiçikxəcmli Gəmilərə Nəzarət və Sularda Xilasetmə Xidmətinin əməkdaşları suda boğulma təhlükəsizliyi üzvləşən 172 nəfəri xilas edib.

Bu barədə modern.az-a Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) mətbuat xidmətinin rəhbəri Oqtay Bayramov məlumat verib. O qeyd edib ki, qeyri-çimərlik ərazilərində xilas edilənlərin sayı 54 nəfər olub: "172 nəfərdən 118-i bizim xilasetmə avadanlıqları ilə təchiz olunmuş və nəzarətdə olan çimərliklərdə xilas olunub.

Qalan 54 nəfəri isə nəzarətsiz çimərliklərdə suda boğulma təhlükəsi ilə üzləşənlərdir. 54 nəfərdən 30-u su kanallarında, Kür sahilində xilas edilənlərdir. Çox az hissəsi isə dənizin nəzarətdə olmayan hissəsində xilas edilib".

"Avtomobildə bomba var" xəbəri yalan çıxdı

Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) Böhran Vəziyyətlərində İdarəetmə Mərkəzinə Bakının Xətai rayonunda, Neopal dairəsi yaxınlığında "Opel" markalı minik avtomobilində partlayıcı qurğu olması barədə məlumat daxil olub.

FHN-dən verilən məlumata görə, dərhal nazirliyin Xüsusi Riskli Xilasetmə Xidmətinin (XRXX) müvafiq xilasetmə qüvvələri hadisə yerinə cəlb olunub.

Həmçinin Azərbaycan Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyi (ANAMA) hadisə barədə məlumatlandırılıb.

XRXX və ANAMA-nın mütəxəssisləri tərəfindən həmin avtomobilə birlikdə baxış keçirilib, aparılan əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində heç bir şübhəli əşya və qurğu aşkar edilməyib.

də gündəmdə idi ki, artıq o da unudulub. Universitetlər şəhərdən kənara köçürülsəydi, onlar böyük kampuslara malik ola bilərdilər və yataqxana məsələsi də həll olardı. Şəhərin mərkəzində isə bu cür kampuslara yiyələnmək problemli məsələdir. İndi kirayə mənzil bazarında qiymətlər həddən artıq yüksəkdir. Eyni zamanda bir çox hallarda həmin evlər tələbələrin təhsil aldığı universitetlərdən xeyli kənarda yerləşir. Bu da əlavə problemlərə yol açır. Universitetlər tələbələrin təhsil haqları hesabına müəyyən gəlirlər əl-

də edirlər ki, bu gəlirlər vasitəsilə kiçik də olsa yataqxanalar tikməli idilər. Hələ ki Bakı Dövlət Universitetindən başqa hansısa universitetin yataqxana inşa etməkdə meylli olduğunu eşitmirik. Bunun özü də problem olaraq qalır. Digər universitetlərin yataqxanaları isə çox köhnədir və müasir tələblərə qətiyyəv cavab vermir. Dünyanın aparıcı universitetlərin bioqrafiyasına baxarsaq görürük ki, orada yaşayış məsələləri önə çəkilir və universitetlərin reytingində kampuslar önəmli rol oynayır".

Vladimir Putin haqda jurnalistlər və siyasətçilər arasında ümumi bir rəy hökm sürür ki, bəs guya o, "qara qutu"dur. Həmin bu "qara qutu"nun sirlərini açmaq üçün dünyanın dörd güşəsində psixanalitiklər uzun növbəyə düzülüb. ABS-da belələrindən biri siyasi analitik Fiona Hilldir.

Amerikalılarda adətdir: Putinin adı çəkilən kimi əllərini kitab taxçasına atırlar. Bir-iki saniyə orda qurcalanıb nəhayət Fiona Hillin "Putinin altı-üz maskası" əsərini kitab rəfindən ehtiyatla aşağı endirirlər. Tozunu köynəklərinin qolu ilə silib başlayırlar uca səslə bu kitabdən qısa mesajlar oxumağa: "Əslində o Vladimir deyil, Volodyadır. İstəyirsiz Putindən müsbət cavab alarsız? Adını qısaltıb Volodya deyən ona".

O ki qaldı müəllifin "Putində üzü maskalı altı fərqli insan birləşib" iddiasına, mənəcə, bu sadəcə cəfəngiyyətdir. Putinin daxilində altı yox... bu vallah, çoxdu... cəmi ikicə maska var. Maskanın biri çox təcrübəli kəşfiyyatçıya, xüsusi təlimatlı agentə məxsusdur. Özü də, bu maska ilk baxışda mənə bəzən əfsanəvi "Mixaylo"nu - Mehdi Hüseynzadəni xatırladır.

İkinci maska isə... Yox, qoy bu tapmaca hələ qapalı qalsın. Bu barədə indi deyil, söhbətimizin axırında danışarıq.

1-Cİ MASKA: "MIXAYLO"...

Yaxşı ki, psixoloji portret məsələsində rəsmi Vaşinqton bu Fiona Hillin ümidinə qalmayıb. Ağ Evdə başqa, daha təcrübəli psixoloji portret ustaları da mövcuddur. Belələrindən biri doktor Cerald Post uzun müddət - 20 ildən çox, Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsində "Psixoloji portret" şöbəsinə başçılıq edib. Dövlət sifarişləri əsasında xarici ölkə başçıların psixoloji portretini yaradıb. Putinlə bizim Mehdi Hüseynzadə arasında paralelləri, mənəcə o, iki illi dəstəkləyirdi. Öz ciddi əlavəsini də bu müqayisəməz edərdi: "Razıyam. Buna görə də Putin 2016-cı ildə Sloveniyada ikən öz rəsmi nitqində "Mixaylo"nun adını xüsusi vurğu ilə hallandıraraq. Gül çələngi göndərərək bu partizanın məzanı üzünə".

Kimə zabıt qıyafəsi yaraşırsa, bil, bu şəxs sadəcə tale sahiblərindən deyil. Putin də inkar etməyə, bizim "Mixaylo"nun bax bu vacib cəhəti var. "Kiton", "Bri-oni" üslubundakı tünd qara kostyumlara üstünlük verdiyinə görə Qərbi mass-mediya Putini müəmmal "Man in Black" (Qara rəngin dərinliklərinə sızmış insan) ləqəbinə layiq görüb.

Hərəkətləri də, Mehdi ilə eynidir elə bil. Şiç kostyumu əyninə keçirən kimi qolunu yuxarı elə qaldıracaq ki, biləyindəki bahalı saati mütəq gözə girsin. Çevrilsin dedi-qodu mövzusunə. Putin, sağ biləyində adətən dəyəri yarım milyon dollar olan "A. Lange & Sohne Tourbillon Pour le Merite", "Patek Philippe Perpetual Calendar", "Patek Philippe Calatrava" İsveçrə saatlarını gəzdirir. Ancaq lazım gələndə bu bahalı brendlərdən "uf" demədən ayrılmağı da bacır. Məsələn, 2009-cu ildə o belə saatlardan birini qolundan açaraq TV kameraları önündə Tuva çobanına hədiyyə verib.

Bir başqasını Tula çilingəri Viktor Zaçayevskiye halal edib. 2010-cu ildə isə Putin, "Blancpain" markalı saatından bir göz qırpmında ayrılıb. Atıb bu yadigarını Aşağı-Burey Hidroelektrik Stansiyasının dərin bünövrəsinə.

Lakin zarafatları qoyaq kənara. Putinlə bizim "Mixaylo"nu birləşdirən əlavə bir başqa

ümumi cəhət də var. Hər ikisinin qapalı, bağlı ərazilərə, səyflərə sızmaq məharəti. İstənilən ünvanlarda təxribat törətmək istedadı.

Putin son zamanlar bu istedadını bərk inkişaf etdirib. Agentura məktəbində ciddi islahatlara imza atıb. Sübut edib ki, hakkerlər Rusiyada otura-otura xarici ölkələrdəki minlərlə agenti

əvəzləyə bilər.

İslahatlar, son Amerika seçkilərində özünü tam doğruldub. Sübut edib-Ştirlitslərin dövrü artıq keçmişdə qaldı. Bahalı xarici agentura şəbəkələrinə indi artıq iyne ucu qədər belə ehtiyac yoxdur. Hakkerlər, divan üzünə yayxanıb elə ordan Ağ Evi nəzərdə saxlaya bilərlər.

Lakin Putini indi bu uğuru artıq qane etmir. "Qapalı ərazilərə sızmaq məharəti"ni o, bir az

çevrilir Rusiya siyasi elitasının bir növ ikinci Məkkəsinə. İtiqəlovu sifətə A.Çubays ziyarət edir, sonra Valentina Matviyenko, Raşid Nurqaliyev, Qerman Qref, Mixail Proxorov, Gennadiy Zyuqanov, Kirsan İlimjinov, Oleq Deribasko, Dmitri Medvedyev və s.i. kimi necə deyirlər sanballı şəxslər. Uzun siyahını axır Vladimir Putinin özü qapayır.

Sonra qəfil yerindən dik yuxarı atılaraq ayaq üstə öz müvazimətini güclə saxlayır. Alnını təbassur baxır vaxt. Sifətinin rəngi-ruhu dəyişir göz gör-görə. Sonra...

Sonra prezident yenidən qayıdır İtiqəlovun qəbuluna. Day uzun müddət ayrılıb qopmur ordan.

Bəli, son zamanlar Rusiya prezidenti mistikaya möhkəm əludədir. Kansler Merkelin Putin barədə dediyi məşhur "o reallıq hissini itirib" fikri bəlkə məhz buna zəif işarədir. Putun artıq bezi çox vacib qərarları təkbəşinə qəbul edir. Ətrafdakılarla məsləhətləşmir. Misal üçün, Kırım əməliyyatı. Putin bu barədə təkbəşinə qərar verib. Hətta Şoyqu ilə belə məsləhətləşməyib.

Ancaq mənəcə, Putin mistika azanına son zamanlar yox... hələ lap uşaqlıq, tələbəlik dövrlərində, Leningraddakı Kəşfiyyat məktəbində, müəlliməsi Zoya Voskresenskaya vasitəsi ilə yoluxub.

Rusiyanın xaricdəki əksər agentura şəbəkələrini yaradan bu sirlə xanım, öz tələbələrinə guya deyirmiş: "Agentura şəbəkəsi üzvlərinin siyahısı beynində saxlanmalıdır. Kağız üzərində deyil. Əks halda o, mütəq... mütəq düşməni caynağına düşəcək. Siyahı yaddan çıxmasın deyər onu Mendeleyev cədvəli əsasında qurmaq olar. Yaxud tutaq ki, qədim Zərdüşt təqvimini buna tam münasibdir. Təqvim, 32 illi əhatə edir. Hər il bir heyvanın adı ilə işarələnir. Bizim şəbəkədə "32+1" xüsusi agent olaçaq. Kod isimləri, yaddan çıxmasın deyər, məhz bu təqvimdən götürməliyik".

Bunu deyincə Zoya Voskresenskaya Putinə yaxınlaşıb ondan hansı ildə doğulduğunu soruşur. "1952-ci il" cavabını eşidincə Voskresenskaya beynində Zərdüşt təqvimini canlandırır. Görür 1952-ci il Porsuq, Kostəbək ilinə uyğundur. Qərara gəlir Putinə tam məxfi "Mole" yəni "porsuq, köstəbək" kod adını versin. Putində məhz bax bu porsuq, köstəbək xislətini gücləndirsin.

"32+kurator" sxemi ilə yaradılmış bu şəbəkə özündə cəmi 33 xüsusi agenti əhatə etməliydi. Adlar, Zərdüşt təqvimindən götürüldü. Orda "Ayi" da vardı, "Dəvə" də. Bu ardıcılıqla cəmi 32 xüsusi agent.

1985-ci ildə məşhur sovet kəşfiyyatçısı Oleq Qordiyevski SSRİ-dən Britaniyaya qaçaraq orda özünə siyasi siqınacaq istəyir. Əvəzində bildiyi casus şəbəkələrini Britaniya kəşfiyyatına satır. Sonra İna Roqatçı adlı bir qadınla növbəti "Kor güzgü" kitabını yazaraq orda bax bu "32+1" agent üzərindən astaca sirr pərdəsini götürür. Deyir: "Finlandiyadakı sovet agentura şəbəkəsinə 33 xüsusi agent daxil... Şəbəkədə... Bir çox ölkələrdəki sovet agentura şəbəkəsi bu sxemi təkrarlayır".

Zərbənin bir ucu gəlib deyir "Mole" adını daşıyan Putinə. Nəticədə onu "Mixaylo" kimi "uzaq sahillərə" deyil, Şərqi Almaniyaya göndərirlər. Aldığı psixoloji zərbə o vaxt Putini möhkəmcə silkeləyir deyilənə görə. Vladimir, mistikaya meyillənir...

İnanmıram, bu meyl indi təkəcə elə İtiqəlov ilə kifayətlənsin.

□ HƏMİD HƏRİSÇİ

Putinlə "Mixaylo" arasında paralellər

Rusiya prezidenti əbədi həyatın sirləri ilə maraqlanır

da itiləyib samuray qılıncına çevirmək istəyir indi. İstəyir bu samuray qılıncının köməyi ilə mistik aləmlərə-dəqiq desək ölməz İtiqəlov əbədi dünyasına girsin. Prezidentin 2013-cü ilin 13 aprel tarixində Buryatıyaya səfəri deyilənlərə görə məhz bu məqsədi güdüb. Əvvəlcə gəlin, hamınızı bax bu İtiqəlov tapmacası ilə tanış edim.

İkinci maska: "Mistik" HAMBOLAMA İTİQELİV (1852-1927).

Kərəmət sahibidir. Ana bətnindən deyilənə görə gec... beş yaşındaykən ayrılıb. Tibet təbabət elminə beş barmağı kimi bələd imiş. 1911-ci ildən 1927-ci ilədək Şərqi Sibir buddistlərinə rəhbərlik edib. Vəfatı günü astaca piçildayıb-məzarını 75 ildən sonra açın. 2002-ci ildə məzarı açan rahiblər gözələrinə inanmır əvvəlcə. Görürlər məzardakı bədən əsla çürüməyib. Gözləri hərdən yaşarır, bədənə bəzən tərleyir də hətta! Saçları, dırnaqları böyüyür öz-özünə...

Zülal, qan analizləri də göstərir ki, bəs məzardakı ölü yox... diridir.

Oxşar fenomen, Azərbaycandakı "Diribaba", "Əshabü-kəhv", "Üç kimsənə" ocaqlarında da rastlanırdı deyər, dediklərimə görə təəccüblənməyəsiz. Elmdə bu möcüzə "anabioz" adlanır, biləsiz.

Rahiblər, hər gün səhər İtiqəlovdan aldığı xəbərləri kitabına köçürüb sonra dəşifir edirlər. 2003-cü ildən üzü bəri bura

"Putin burda neynirdi?" sualına rahiblər belə qısa cavab veriblər: "O, əbədi həyatın sehri ilə maraqlanırdı..."

Deyilənə görə İtiqəlov zaman-məkan ziddiyyətlərini dəf edib əbədiyyətə çatmış. Su üzərində rahatca gəzir, eyni vaxtda müxtəlif ünvanlarda gözə görünmüş. Misal üçün, onun xeyir-duası ilə 1-ci Dünya müharibəsinə yollanmış 300 buryat süvarisinin hamısı sonra vətəninə sağ-salamat qayıdıb. Moskvada bəziləri iddia edirlər ki, ötən əsrin 20-ci illərində oxşar üsul ilə təkəcə İtiqəlov deyil... bəli... həm də görün bir kim? - Lenin də mumiyləşdirilib. Bəs İtiqəlov artıq oyanır... bir gün növbə Leninə də gəlib çatacaq guya.

Rusiya siyasi elitasının kürünə birə salan da, onu İtiqəlovun qarşısında ikiqat edən də görünür məhz budur.

Monastr qapısı astanasında Putini salamlayan rahiblər əvvəlcə ona xüsusi mavi sarıq-"xatak" təqdim edirlər.

Prezident, əvvəlcə özü də bilmir neynəsin bu əmanətlə. Sonra onu penceyinin iç cibində gizləyir. Sonra səmtlərin birbaşa İtiqəlova doğru. Ətrafdakılara birəcə baxışı ilə əmr edir onu burda tək-tənha buraxsınlar. İtiqəlov ilə 15 dəqiqəlik təmasdan sonra prezident sakitcə geri qayıdıb gəlib oturur masa arxasındakı rahiblərin böyründə. Süfrədəki çay fincanını dodaqlarına yaxın götürür.

Havalər hələ isti keçdiyi üçün paytaxt sakinləri üçün çimərlik mövsümü də davam edir. Amma vəziyyət ildən-ilə pisləşir. Məsələn, ötən il rahatlıqla gedə bildiyiniz pulsuz çimərliklərin sayı azalıb, onları artıq ya hasarlayıblar, ya da pullu ediblər.

Və ya ötən il 10 AZN giriş haqqı ödəməklə daxil olduğunuz pullu çimərliklər üçün indi məbləğ ikiqat artırılıb - yeni 20 AZN olub. "Çimərliyə giriş pulludur"... Hazırda Xəzər sahilindəki əksər çimərliklərin girişində bu lövhəyə rast gəlmək mümkündür. Giriş haqqı isə çimərlik sahibinin insafından asılı olur. Ortada hər hansı normativə əsaslanan hesablaşma yoxdur. Çimərlik sahibi əgər "yuxarı"lara çimərlik mövsümündən öncə çoxlu pul ödəyibse, yoxlama üçün gəlib-gedənlərin qarşısında çox "tərəyibse", bu, avtomatik olaraq çimərliyə giriş haqqına da təsirsiz düşür.

Ona görə də indi Xəzər sahilindəki çimərliklərin əksəriyyətinə minimum 1 manatdan başlayan giriş haqqı ödəməklə daxil olmaq mümkündür. Amma giriş haqqı 20-30, hətta 50 manat olan çimərliklər də mövcuddur. Buzovna sahillərində, Bakıtrafi kəndlərdə yaşayanlar deyirlər ki, keçmişdə dənizin sahili ilə düz Sumqayıta qədər getmək olurdusa, indi bu mümkün deyildir. Çünki hər tərəf bağlanıb.

Çimərliklərin "özəl" adı ilə hasarlanıb, girişin pullu edilməsi bir problemdir, başqa bir problem də oliqarların dəniz sahilini bütövlükdə zəbt etməsidir. Məsələn, ötən yay Fatmayı kəndi yaxınlığındakı çimərliyə problemləşdirən daxil olmaq mümkün idisə, bu ildən naməlum şəxslər tərəfindən dəniz sahilinə gedən yol bağlanıb, sahilin belli hissəsinə giriş qadağandır. Bir çox hallarda oliqarlar bağlarına maksimum yaxın yerləşən çimərliklərin müəyyən hissəsini hasarlayır, özəl mülkiyyət kimi heç kəmin həmin əraziyə girişinə imkan vermir. Kasıbın üz tuta biləcəyi tək-tük çimərliklər isə beləcə sıradan çıxır.

Ən yaxşılardan siyahısına Braziliya başçılıq edir

Halbuki dünyada hər il yaxşı çimərliklərin siyahısı hazırlanır və ortaya maraqlı

Dünyanın ən yaxşı çimərlikləri - Xəzərin adı siyahıda yoxdur...

Bunlar çimərlikdirsə, bəs bizim getdiklərimiz nə sayılır...

nəticələr çıxır. Hər il dünyadakı ən yaxşı çimərliklərin siyahısını hazırlayan "TripAdvisor" portalı yenə maraqlı nəticə ortaya çıxarıb. Daha doğrusu, istifadəçiləri üçün ən yaxşı 10 çimərliyin adlarını açıqlayıb. Dünyanın ən yaxşı çimərliyi UNESCO dünya mirası siyahısında olan Braziliyanın Bayia do Sanço çimərliyidir. **2-ci** bir füsunkar çimərlik Havay adalarında. Lanikayi plyajı dümağ qumları, xurma ağacları və tropik bitkiləri ilə insanları heyretə salır.

Bənzərsiz qumları və fəvqəladə gözəllikləri ilə Seyşellədəki "Anse İntendanc" çimərliyi siyahının **3-cü** pilləsindədir. **Dördüncü** Taylanddakı "Phra Nang" çimərliyidir. **İlk beşliyi** isə Portuqaliyadakı Olhos de Agua çimərliyi qapayır. **Onluqda olan digər çimərliklər isə bunlardır** - Türkiyənin "İztuzu", Filippinin "Secret Lagoon", İtaliyanın "Tropea", Avstraliyanın "Whitsunday", Amerikanın "Assateague".

Avropanın ən yaxşı çimərlikləri ilə bağlı ayrıca siya-

hı hazırlanıb. Burada isə birinci yer "Playa de las Catedrales" (İspaniya, Ribadeo) çimərliyinə məxsusdur. "Elafonisi" (Yunanistan, Elafonisi) Avropanın ən yaxşı ikinci çimərliyi olduğu halda, ilk üçlüyü "Cala Mariolu" (İtaliya, Baneui) çimərliyi tamamlayır.

Yaxşı çimərlik olmanın şərtləri - tək-cə təmiz su?

Bodrum Türkiyənin ən yaxşı çimərlik zonası sayılır. Təmiz qumdan başqa bura bürüllü suyu və sakitliyi ilə də məşhurdur. Körfezlə bağlı maraqlı əfsanə də var. Bu əfsanə burada yaşayan Nimfa Salmakisın Hermes və Afroditanın oğluna olan sevgisindəndir. O, tanrılardan xahiş edir ki, oğlanın qarşılıqlı hisslərini boğsun. Salmakisin ah-nalələri səma sakinlərini təngə gətirir və onlar sevgililərin bədənlerini birləşdirmək qərarına gəlirlər. Hermofrodit sözü də elə buradan yaranıb. Deyilənlərə görə, buranın suyu keçmişdə heç-qədən də kişiləri qadınayağı edirmiş. Əslində isə yaxınlıqdakı meyxana kişi inadını yumşaldır...

İspaniyanın Kosta Bravo çimərliyi isə İspaniyanın Aralıq dənizinin şimal hissəsində yerləşir. Buna görə də burada çimərlik mövsümü digər kurortlara nisbətən qısdır - iyunun əvvəlindən oktyabr ayınadək. Lakin buna baxmayaraq, Kosta Bravonun mənzərəli buxtaları və qumlu çimərlikləri çox məşhurdur. Çimərliklər bir qayda olaraq qızılı qumla örtülüb. Burada su idman növləri, xüsusilə də dayvinq geniş yayılıb. Sualtı mağaraların çoxluğu dayvinq həvəskarlarını "Kosta Bravo" çimərliklərinə cəlb edir. Gecə həyatını və şən istirahətini sevməyə isə "Kosta Bravo"nun inzibati və turistik mərkəzi olan Lyoret De Mar şəhərciyində məskunlaşmağı məsləhət görürük. "Kosta Bravo" - hər zövqə uyğun istirahət deməkdir.

Vyetnamdakı Dananın (China Beach) şöhrəti də az deyil. Bu çimərlik "Çayna Biç", həm də "Non Nuoc Beach" kimi də adlandırılır. Asiyanın ən məşhur çimərliklərindən biri sayılır. Ləqəblərin (dənizdən ayrılmış göllərin), təmtəraqlı bağların, ekzotik güllərin və meyvə ağaclarının görkəmi ərazini daha da gözəlləşdirir. SPA xidməti ilə ta-

zərdə tutulmuş festivallar və sörfinq, kaytinq üçün düşünlü çempionatlar da keçirilir.

Kubadakı Playa Esmeralda çimərliyi "zümrüddən olan sahil" kimi qiymətləndirilir, Kubanın təbii gözəlliyə sahib olan hissələrindən biridir. Mərcanlardan ibarət olan və sahilə 900 m uzaqlıqda yerləşən adalar dayverlər üçün əsas mərkəzlərdir. Xüsusi macərə axtaranlar üçün çimərliyin yaxınlığında park da tikilib. Burada insan əli dəyməmiş və heç bir dəyişikliyə məruz qalmamış, vəhşi heyvanların yaşadığı təbii zonalar da var. Dağ çayları, şəlalələr və göllərin altında yerləşən mağaralar da insanların diqqətini cəlb edir.

Ən yaxşı çimərliklərdə alver qadağandır

"Maxo Beach" çimərliyi yalnız günəş altında qaralmaq, ya da istirahət etmək üçün deyil, həm də ekstremal bir ərazi olduğuna görə dünyanın hər tərəfindən turistləri özünə cəlb edir. Sen Marten adasında yerləşən bu çimərlikdə günəşin altında yaxşı qaralmaqla yanaşı, düz başınızın üstündən uçan təyyarələrin də şahidi ola bilərsiniz. Belə ki, mərkəzi "Şahzadə Culiana" hava limanı çimərliyə çox yaxın bir ərazidə yerləşdiyindən və eniş ərazisi balaca olduğundan təyyarələr istirahət edən insanların üstündən uçmaq məcburiyyətində qalırlar. Turistləri gözəl yeganə təhlükə təyyarənin güclü küleyi vasitəsilə suya düşməlidir. Buna görə də turistlərin məlumatlandırılması üçün çimərlikdə xəbərdarlıq lövhələri yerləşdirilib.

Dünyanın ən yaxşı çimərliklərində isə ilginç şərtlər var. Belə ki, ən yaxşı çimərliklərdə alver qadağandır. Həmin ərazilərdə siz yeyinti məhsullarının alveri ilə rastlaşa bilməzsiniz. Ekzotik heyvanların çimərliyə gətirilməsi, turistlərlə şəkil çəkdirilməsi hallarından da söhbət gedə bilməz. Bundan başqa, orada səsgücləndirici ilə musiqi dinlənilməsi, spirtli içkilərin satışı qadağandır. Siyahıdakı əksər çimərliklərin ərazisində restoran fəaliyyət göstərmir. İnsanlar bu ərazilərə yemək yox, sırf günəşlənmək, üzümək üçün gəlirlər. Yəni çimərlik əsl təyinatı üzrə fəaliyyət göstərir.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

MUSAVAT

Son səhifə

N 172 (6786) 18 avqust 2017

İllər öncə itən üzüyünü yerköküyə taxılı tapdı

Kanadalı Meri Qrams 13 il öncə tarlada yerə salıb itirdiyi almaz nişan üzüyündən ümidini çoxdan kəsibmiş. İtirdiyi evlilik üzüyü tapması isə dünya miqyasında bir xəbər oldu. Üzük tarladan təzə qoparılan bir yerkökünə taxılı halda tapılıb. İllər boyu torpaq altında qalan üzük içində böyüyən bir yerkökü sayəsində yenidən gün üzünə çıxıb.

84 yaşlı Meri Qrams isə bu müddət boyunca üzüyünü itirdiyini oğlu xaric, ailəsindəki hər kəsdən gizlədib. Özünə daha bir üzük alıb və heç bir şey olmamış kimi həyatına davam edib. Bazar ertəsi günü tarlada yerkökü yığmağa gedən oğlunun xanımı isə üzüyü tapmaqla kifayətlənməyib, onun 13 illik sirrini də ortaya çıxarıb. Üzüyü tapan Kolleen Daley qərribə formalı bu yerkökünü bir ara itinə vermək istədiyini də söyləyib. Amma daha sonra vaz keçərək mətbəxdə onu yumağa aparıb və bu zaman üzük qarşılaşıb. Üzük kanadalı qadının barmağına hələ də gəlir. Amma 84 yaşlı Qrams ailə mirası olan üzüyü artıq barmağına taxmağı düşünmədiyini, bir kassada saxlayacağını açıqlayıb.

Amma bu, tarlada yerkökünə taxılı tapılan ilk üzük deyil. 2012-ci ildə İsveçdə bir qadın 17 il öncə itirdiyi üzüyünü məhz bu şəkildə tapmışdı.

Evlilik üzüyünü tapdı, 5 min nəfərə qonaqlıq verdi

Evlilik üzüyünü itirən, sonra isə onu əldə edən çinli seyndiyi üçün 5 min nəfərə qonaqlıq verib. Bu barədə lenta.ru saytı "The South China Morning Post"-a istinadən xəbər yayıb. Quancjoudan olan iş adamı Çinin Çunçin şəhərinə gəlib ki, sevdiyi qıza evlənmə təklifi etsin. O, qıza üç karatlıq almaz üzük alıb ki, bunun da qiyməti 300 min yuan olub. Amma içində hədiyyə olan çantamı mağazalardan birində unudub. Mağazaya gələn müştərilərdən biri isə çantamı taparaq menecərə verib və sonuncu onu sahibinə qaytarıb. Növbəti gün biznesmen elan edib ki, Çunçin şəhər sakinlərinin xeyirxahlığı ona evlilik təklifini gerçəkləşdirməyə yardım edib. O, üzüyü

sevdiyi qıza hədiyyə edib, qız da ona oğluna razılıq verib. Bu qonaqlıqda iştirak etmək üçün insanlar uzunluğu 100 metr olan növbə yaradıblar.

İtlər çayın suyundan içdilər, mavi rəng aldılar

Hindistandakı Kasadi çayına girib suyundan içəndən sonra bir neçə itin rəngi maviləşib. Onların sənaye tullantılarından zəhərlənmiş ola biləcəkləri ehtimalı araşdırılır. Araşdırmalar üzə çıxarıb ki, Kasadidə su çirkliliyi "təhlükəsizlik" səviyyəsini 13 dəfə aşıb. İtlərin çayda yemək axtardıkları zaman rənglərinin dəyişdiyi təxmin edilir.

Heyvan haqları müdafiəçiləri ətrafdakı fabrikin tullantılarının çaya qarışdığını deyir. Mumbay sakinləri çaydakı çirklilik üçün yerli hakimiyyəti nümayəndələrinin hərəkətdə keçməsinə gözləyir. Mütəxəssislər indiyə qədər 5 dənə mavi it gördüklərini deyirlər.

Heyvan haqları müdafiəçilərindən olan Arati Çauhan deyib ki, itlərin ağ tükələrinin maviyə çevrilməsi hamını şoka salıb: "İndiyə qədər mavi rəngli 5 it müəyyənləşdirdik. Bundan başqa, çirkliliyə nəzarət qurumu ilə, bu bölgədəki fabrikləri araşdırmaları üçün anlaşma imzaladıq".

Yerli media isə yazıb ki, artıq yerli hakimiyyət probleminin fərqi vararaq hərəkətə keçib və bölgədə suyun keyfiyyəti ilə bağlı yoxlamalar aparmağa başlayıb.

Əri aldadıb deyə kompensasiya tələb edir

Tula vilayətinin sakini ona xəyanət edən həyat yoldaşından məhkəməyə şikayət edib və ondan vurduğu mənəvi ziyanı görə 500 min rubl məbləğində kompensasiya tələb edir. Bu barədə "Legal.Report" xəbər verib. Adı açıqlanmayan qadın Suvorov rayon məhkəməsinə müraciət edərək bildirib ki, əri ona uzunmüddətli nikahdan kənar münasibəti barədə etiraf edib, üstəlik, bu xəyanətdən uşağı olduğunu da deyib. Bunu deyəndən sonra isə qadından boşanıb.

İddiaçı isə bildirib ki, xəyanət xəbərini öyrəndəndən sonra fiziki və mənəvi iztirablar yaşayıb. Bu olaydan sonra onda ürək ağrısı, başgicəllənməsi, yuxusuzluq yaranıb. Eyni zamanda qadın təlaş və qorxu hisslərindən də uzaqlaşa bilmir. Sübut qismində qadın əri atandan sonrakı üç ay müddətində müalicə aldığı xəstəxanalardan əldə etdiyi arayışları göstərib. İş isə Suvorov rayon Məhkəməsinə çalışmış yeganə qadın hakim baxacaq.

QOÇ

Ailə-sevgi münasibətlərində vəziyyət tamamilə xeyrinizə cərəyan edəcək. Kənar təsirlərə aludə olmayın. Köməyə ehtiyac duyan yaxınlarınıza sədaqətliyinizi göstərin.

BUGA

Bu təqvimdə uzaq səfərə çıxmaq planlarınızı reallaşdırmağa çalışın. Əgər başqa vaxta saxlasanız, səmərəli olmayacaq. Bağ-bağatda işləmək üçün bu təqvimin böyük əhəmiyyəti var.

ƏKİZLƏR

Astroloji göstəricilər sizin zodiaka məsləhət görür ki, əsas üstünlüyü sevgiyə yönəldəsiniz. Dardüşüncəli insanlara əhəmiyyətsiz yanaşın. Gələcəyə tam ümidlə baxın.

XƏRÇƏNG

Yaxşı olar ki, əsas vaxtınızı ev şəraitində keçirəsiniz. Uzaq yola çıxmaq, riskli hərəkətlər etmək, yeni işlərə başlamaq məsləhət görülmür. Səhhətinizə qayğı göstərin.

ŞİR

Bürcünüzün ən uğurlu məqamlarını yaşayacaqsınız. Qarşılıqlı münasibətlərdə yaranmış müsbət çalarlar ovqatınızı xeyli yüksəldəcək. Qərarlarınızda qətiyyətli olun.

QIZ

Qonaq getmək üçün günün ikinci yarısı münasibdir. Amma hər hansı fiziki işlərə başlamaq, yeni müqavilələr bağlamaq yolverilməzdir. Ailə münasibətlərində obyektiv addım atın.

TƏRƏZİ

Kollektiv gəzintilərə çıxmaq üçün əlverişli tarixdir. Buna əməl etməklə sürprizlərlə rastlaşacaqsınız. Günortadan sonra maraqlı situasiyaların iştirakçısına çevriləcəksiniz.

ƏQRƏB

Tay-tuşlarınızla müəyyən mübahisələriniz gözlənilir. Özünü qalmaqallara istiqamətləndirməyin. Saat 13-dən 17-yə qədər şəxsi işlərinizdə əsaslı dönüş yarana bilər.

OXATAN

Səhhətinizlə bağlı xırda problemləriniz gözlənilsə də, özünü dəqiqətə yetirməklə bu kimi mənfi fəsadları aradan qaldıra bilərsiniz. Çalışın ki, gün ərzində ağır fiziki işlərə girişməyəsiniz.

OĞLAQ

Qohumluq münasibətlərində səxavətli olmağınız məsləhətdir. Hansısa şəxsi probleminizi qabartmaqdan daha bəşəri ideyalarla məşğul olun. Axşama doğru qazanmaq ehtimalınız var.

SÜTÖKƏN

Ayın ən uğurlu günlərindən birini yaşayacaqsınız. Bir tərəfdən maraqlı görüşlər, digər tərəfdənse perspektivli sövdələşmələr sizi sevindirəcək. Bütçənizdə artım da mümkündür.

BALİQLAR

Maddi problemlərinizin qabarmasından narahat olmayın. Çünki həftə boyu bu istiqamətdə uğurlarınız artacaq. İndi yalnız görcəyiniz işləri konkretləşdirməlisiniz.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Bu kreslo tənhaları qucaqlayır

Unicare firması Tokioda keçirilən Beynəlxalq Ev Əşyaları və Komfort sərgisində ilginç kreslo təqdim edib. Özel olaraq yaşlı və tənha insanlar üçün nəzərdə tutulmuş kreslonun dizaynı olduqca ilginçdir. Belə ki, oturmaq hissə gülən və uzun qolları ilə adamı qucaqlayan adam formasındadır. Dizaynerlər hesab edir ki, kreslo yaşlı adamlara kiminsə tərəfindən qucaqlandıklarını hiss etdirəcək və bu, onlara yalnızlıqlarını unuduracaq.

"New-York Daily News"un xəbərinə görə, kreslonun ümumi məbləği 420 dollardır. Unicare təmsilçiləri deyir ki, kreslo eyni zamanda əlillər üçün də ideal vasitədir. Sergidə eyni zamanda sahibinə dərman qəbulunun və ayaqyoluna getmənin vaxtını xatırladan kukla da nümayiş etdirilib. Həmin kukla yaşlı adamlara xoş gələn keçmiş yapon mahnlılarını da ifa edə bilər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABİROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.